

AKTIA PANKKI OYJ
VUOSIKERTOMUS 2011

Aktia

Näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen.

Sisältö

Hallituksen toimintakertomus	1
Tulos 2011	1
Luottoluokitus	1
Vakavaraisuus	1
Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset	2
Pankkikonsernin riskipositiot	2
Henkilöstö	2
Konsernirakenteen muutokset	2
Tapahtumia kauden aikana	2
Tapahtumia kauden päättymisen jälkeen	3
Hallitus ja konserninjohto	3
Näkymät ja riskit vuodeksi 2012	3
Hallituksen ehdotus vuoden 2012 yhtiökokoukselle	3
Katsaus	4
Tunnusluvut	5
Laskentaperiaatteet	6
Aktia Pankki Oyj – Konsernin tilinpäätös	7
Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	83
Tilintarkastuskertomus	84
Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti	85

Hallituksen toimintakertomus

Tulos 2011

Vuoden liikevoitto oli 37,4 (70,9) miljoonaa euroa.

Pankkitoimintasegmentin vaikutus pankkikonsernin liikevoittoon oli 36,4 (69,8) miljoonaa euroa ja varainhoitosegmentin 5,6 (4,4) miljoonaa euroa.

Segmenttien liikevoitot

(milj. euroa)	2011	2010	Δ %
Pankkitoiminta	36,4	69,8	-48 %
Varainhoito	5,6	4,4	28 %
Muut	-1,6	-2,9	45 %
Eliminoinnit	-3,0	-0,5	-502 %
Yhteensä	37,4	70,9	-47 %

Tuotot

Pankkikonsernin tuotot olivat 177,6 (202,3) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 128,2 (149,2) miljoonaa euroa.

Pankin otto- ja antolainauksen korkokate parani 15 prosenttia 63,0 (54,8) miljoonaan euroon, mutta eräntyvien korkosuojausten vuoksi koko korkokate heikkeni kuitenkin 128,8 (149,3) miljoonaan euroon.

Aktia Pankin korkoriskin rajoittamiseksi tekemät suojaustoimet paransivat korkokatetta 34,8 (58,3) miljoonaa euroa.

Pankkikonsernin palkkiotuotot netto paransivat 5 prosenttia 54,0 (51,2) miljoonaan euroon. Rahastoista ja vakuutuksista saadut palkkiotuotot kasvoivat 13 prosenttia 27,9 (24,7) miljoonaan euroon. Kortti- ja maksujenvälityksestä saadut palkkiotuotot kasvoivat 16,1 (14,4) miljoonaan euroon. Palkkiotuottojen kasvu johtuu lähinnä kortteihin ja rahasto-osuuksien välitykseen liittyvien palkkioiden noususta.

Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät verrattuna edellisvuoteen, ja ne olivat 4,6 (7,2) miljoonaa euroa.

Kulut

Pankkikonsernin kulut kasvoivat 8 prosenttia 129,7 (120,0) miljoonaan euroon, josta henkilöstökulut olivat 52,9 (50,5) miljoonaa euroa.

Käyttäjätasoisiin verkkopalveluihin ja muuhun tietotekniikkaan tehdyt jatkoinvestoinnit kasvattivat IT-kuluja 10 prosenttia 19,9 (18,0) miljoonaan euroon. IT-kulujen nousuun vaikuttivat myös Samlinkin kehitystyöstä perimät korkeat kustannukset.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset laskivat 4,0 (4,6) miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut kulut nousivat 53,0 (46,9) miljoonaan euroon. Osa muutoksesta aiheutuu vuokra- ja toimitilakulujen noususta. Kulujen kasvuun vaikutti myös talletussuojarahaston korkeampi maksu.

Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut olivat -3,9 (0,0) miljoonaa euroa, ja ne koostuivat pankkikonsernin tytäryhtiöiden Aktia Oyj:lle maksamista konserniavustuksista.

Luottoluokitus

Kansainvälisen luottoluokituslaitos Moody's Investors Servicen Aktia Pankki Oyj:lle antama lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on P-2. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A3 ja taloudellinen vahvuus C-. Kaikki vakain näkymin.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on Aa1 25.11.2011 tarkkailussa alkaen.

Vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuusaste oli 16,2 (15,9) prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde 10,6 (10,1) prosenttia.

Aktia Pankki Oyj:n vakavaraisuusaste oli 22,3 (20,3) prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde 14,6 (12,8) prosenttia.

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

Luottojen ja takaussaatavien yhteenlasketut arvonalentumiset vähenivät edellisvuodesta 2,5 miljoonaa euroa 10,5 (13,0) miljoonaan euroon. Arvonalentumisista 1,4 (0,7) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 9,1 (12,3) miljoonaa euroa yrityksistä.

Kauden lopussa ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat salkkutasolla yhteensä 14,0 (19,3) miljoonaa euroa, josta 7,3 (7,3) miljoonaa euroa tuli kotitalouksien ja pienempien yritysten luotoista ja 6,7 (12,0) miljoonaa euroa suuremmista, yksittäin arvostetuista yrityssaativista.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat kauden aikana yhteensä 0,1 (0,2) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen osalta vastaava luku oli 1,1 (1,5) prosenttia koko yritysluotonannosta.

Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu rahoitusvaroihin, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli pankkikonsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen -9,4 (9,1) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu korkojohdannaisten perusmarkkina-arvosta ja joka on hankittu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa, oli 25,5 (25,7) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahaston erittely

(milj. euroa)	31.12.2011	31.12.2010	Δ
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0
Suorat korkosijoitukset	-34,9	-16,6	-18,3
Rahavirran suojaus	25,5	25,7	-0,2
Käyvän arvon rahasto yhteensä	-9,4	9,1	-18,5

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Pankkikonsernin taseen loppusumma oli 9 993 (9 924) miljoonaa euroa.

Yleisön ja julkisyhteisöjen talletukset lisääntyivät 8 prosenttia yhteensä 3 662 (3 406) miljoonaan euroon.

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat ja sijoitustodistukset kasvoivat 12 prosenttia 3 812 (3 393) miljoonaan euroon. Näistä joukkovelkakirjalainoista 3 346 (2 898) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. Kesäkuussa Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski liikkeeseen viisivuotisen 600 miljoonan euron kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan. Marraskuussa Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski liikkeeseen pitkäaikaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarlehen) yhteensä 61 miljoonaa euroa.

Aktia Pankki laski lokakuussa liikkeeseen 20 miljoonaa euroa pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja pankin EMTN-ohjelman puitteissa osana pankkitoiminnan uuteen sääntelyyn (Basel III) valmistautumista.

Pankkikonsernin luotonanto yleisölle kasvoi 7 prosenttia 7 117 (6 654) miljoonaan euroon. Kasvu johtuu hypoteekkilainakannan kasvusta. Pois lukien säästö- ja POP Pankkien välittämät hypoteekkilainat, jotka paikallispankit ovat sitoutuneet pääomittamaan, pankkikonsernin luotonanto oli 5 202 (5 055) miljoonaa euroa.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli joulukuun lopussa 5 966 (5 479) miljoonaa euroa eli 83,8 (82,3) prosenttia.

Luotot asuntoyhteisöille olivat 289 (289) miljoonaa euroa eli 4,1 (4,3) prosenttia koko luottokannasta.

Pankkikonsernin luottokannasta 11,4 (12,4) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 812 (823) miljoonaa euroa.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	31.12.2011	31.12.2010	Δ	Osuus, %
Kotitaloudet	5 966	5 479	487	83,8 %
Yritykset	812	823	-11	11,4 %
Asuntoyhteisöt	289	289	-1	4,1 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	45	56	-11	0,6 %
Julkisyhteisöt	6	7	-1	0,1 %
Yhteensä	7 117	6 654	463	100 %

Myytavissä olevat korolliset rahoitusvarat olivat 1 874 (2 591) miljoonaa euroa. Nämä koostuivat pääasiassa pankkitoiminnan likviditeettivarannosta.

Pankkikonsernin oma pääoma oli kauden lopussa 377 (377) miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto oli -9 (9) miljoonaa euroa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset olivat 465 (666) miljoonaa euroa.

Pankkikonsernin riskipositiot

Yleistä

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä liiketoiminta- ja operatiiviset riskit.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskit ovat yhdessä konsernin suurin riskialue. Aktia soveltaa konservatiivista luotonantopoliittikkaa, jonka lähtökohdana ovat velallisen riittävä takaisinmaksukyky ja se, että pankki ymmärtää liikejärjestelyn täysin. Suurin osan luottosalkusta koostuu kotitalouksien luotoista, ja suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään. Kotitalouksien luotot myönnetään yleensä vakuutta vastaan. Asiakkaiden maksukykyä stressitetaan luoton todellista korkoa korkeammalla laskennallisella korolla ja vakuusarvioinnissa otetaan huomioon kohtuullinen hinnanalasku.

Vuoden 2011 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 83,8 (82,3) prosenttia 7 117 (6 654) miljoonan euron luottokannasta. Yritysluototus oli edelleen pidättyväistä, ja siinä painotettiin riskienhallintaa.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannais-sopimusten yhteydessä, ja niitä rajoitetaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta sekä varojen konservatiivisella allokoinnilla ja vakuusjärjestelyillä.

Markkinariskit

Aktia Pankki -konserni ei harjoita trading-toimintaa, minkä vuoksi markkinariskit ovat rakenteellisia, ja ne syntyvät lähinnä taseen korkosidonnaisuusien uudelleenhinnoitteluaikojen erojen seurauksena.

Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä ja erityisesti pitkään jatkuvan alhaisen korkotason riskiä hallitaan aktiivisesti liikejärjestelyillä, suojaavilla johdannaisilla sekä likviditeettisalkun sijoituksilla. Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset olivat vuodenvaihteessa 1 968 (2 677) miljoonaa euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korollisista sijoituksista 69 (57) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 21 (30) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 6 (9) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin sekä noin 4 (4) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleenrahoituksen saatavuuteen sekä maturiteettieroihin. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli hyvä ja vastasi yli kahden vuoden ulos meneviä kasvavirtoja ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Operatiiviset riskit

Vuoden 2011 aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Henkilöstö

Kokopäiväresurssien lukumäärä oli vuoden 2011 aikana keskimäärin 774 (31.12.2010; 740).

Aktiassa käydyt yt-neuvottelut aiheuttivat pankkikonsernille 1,3 miljoonan euron kertaluonteisen kulun.

Konsernirakenteen muutokset

Aktia Pankki Oyj:n omistusosuus Aktia Asset Managementista pieneni tilikauden aikana 93 prosentista 88 prosenttiin. Tällä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Samlinkin Itella Oyj:lle suunnatun osakeannin jälkeen Aktia Pankki Oyj:n omistus Samlinkissa on pienentynyt 23,97 prosentista 22,56 prosenttiin.

Tapahtumia kauden aikana

Aktia Pankin tasehallinnan avainhenkilöt perustivat uuden ALM Partners Oy -nimisen osakasvetoisen yrityksen. Aktia, säästöpankit ja POP Pankit ovat yhtiön määräysvallattomia omistajia, jotka ostavat yhtiön palveluja.

Aktia Pankki, MTV Oy ja suomalaiset kiinteistönvälittäjät perustivat yhdessä Jokakoti Oy:n, yhteisen asuntomarkkinapaikan verkkoon. Aktia Pankki on merkinnyt 16,7 prosenttia Jokakoti Oy:n osakkeista. Toiminta käynnistyi 1.4.2011.

Aktia on määritellyt perinteisen konttorin toimintamallin uudestaan ja avannut uuden Aktia Store -konttorin Espoon keskukseen. Aktia Store on osa palvelukonseptia, jonka keskeisenä tavoitteena on auttaa asiakkaita hoitamaan pankki-, vakuutus- ja kiinteistönvälitysasioitaan helposti ja mutkattomasti heille mieluisinta palvelukanavaa käyttäen.

Aktia Hypoteekkipankki laski liikkeeseen 600 miljoonan euron kiinte-

istövakuudellisen joukkovelkakirjalainan. Lainan maturiteetti on viisi vuotta.

Aktia Pankki Oyj jätti Finanssivalvonnalle sisäisen luottoluokituksen hakemuksen (IRBA = Internal Risk Based Approach). Hakemuksen hyväksymisen jälkeen sisäisen luottoluokituksen odotetaan nostavan ensisijaisten omien varojen suhdetta 3–5 prosenttia.

Aktia Pankki Oyj myi syksyllä suorat Ålandsbanken Oyj:n omistuksensa.

Tapahtumia kauden päättymisen jälkeen

Aktian uusi verkkopankki lanseerattiin 25.1.2012.

Aktia Kortti Oy myi 31.1.2012 liiketoimintansa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:lle, joka jatkaa korttitoimintaa sen nykyisessä muodossa.

Hallitus ja konserninjohto

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2011:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari

Marcus H. Borgström, maanviljelysneuvos

Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti

Lars-Erik Kvist, ekonomi

Nils Lampi, diplomiekonomi

Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri

Marina Vahtola, kauppatieteiden maisteri

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2012:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri

Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari

Jannica Fagerholm, kauppatieteiden maisteri

Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti

Kjell Hedman, ekonomi

Nils Lampi, diplomiekonomi

Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri

Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri

Hallintoneuvosto päätti 8.12.2011, että 10 prosenttia hallituksen jäsenten vuosipalkkiosta (brutto) maksetaan Aktian A-osakkeina, jotka ostetaan suoraan pörsissä markkinahintaan hallituksen jäsenten lukuun, sinä päivänä, jona Aktia Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2011 on julkaistu, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tämän jälkeen.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Jarl Sved, varatoimitusjohtaja Stefan Björkman, varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa, varatoimitusjohtaja Robert Sergelius ja johtaja Magnus Weurlander.

Näkymät ja riskit vuodeksi 2012

Näkymät

Aktia pyrkii kasvamaan markkinoita nopeammin henkilöasiakkaiden ja piirenten yritysten osalta.

Vuonna 2012 Aktian kasvua vauhditetaan panostamalla asiakkuuksiin ja lisä- ja ristiinmyyntiin sekä kehittämällä verkkopalveluja. Kannattavuutta parannetaan kustannuskurilla sekä riskien ja pääoman hallinnan avulla.

Korkosuojauskset, jotka ovat tilapäisesti nostaneet korkokatteen poikkeuksellisen hyvälle tasolle, ovat umpeutuneet. Vuosien 2009–2011 korkeaa korkokatetta ei voida saavuttaa toistamiseen alhaisten korkojen ympäristössä. Arvonalentumisten odotetaan vähenevän vuonna 2012. Tilikauden 2012 voiton odotetaan jäävän alle vuoden 2011 tason.

Riskit

Tärkeimmät Aktian tulokseen vaikuttavat tekijät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapah-

tuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, kiinteistönvälitys- ja omaisuudenhoitopalvelujen kysyntään.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa. Nämä tekijät voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotasot, työttömyysaste sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jällelenrahoitukselle. Muiden pankkien tavoin kotitalouksien talletukset muodostavat osan Aktian likviditeettitarpeesta.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikriisin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutus toiminnan sääntelyä koskevia aloitteita, mikä on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuuden pääomavaateista. Pääomavaateiden muutos voi lähivuosina aiheuttaa sekä pääomitustarvetta että tarvetta muuttaa konsernin rakennetta. Sääntelymuutokset tulevat todennäköisesti johtamaan korkeampiin pääomavaatimuksiin, kiristyvään kilpailuun talletuksista, pitkäaikaisen jällelenrahoituksen tarpeen kasvuun sekä pidemmällä aikavälillä lainamarginaalien nousuun.

Hallituksen ehdotus vuoden 2012 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan kaudelta 1.1.–31.12.2011 20 000 000 (20 000 000) euroa tai 6 666 667 (6 666 667) euroa osakkeelta.

Katsaus

(1 000 euroa)	2011 (IFRS)	2010 (IFRS)	2009 (IFRS)	2008 (IFRS)
Liikevaihto, jatkuvista toiminnoista - pankkitoiminta	313 601	294 798	330 822	199 941
Tuloslaskelma				
Korkokate	128 205	149 151	152 425	35 497
Palkkiotuotot netto	53 969	51 214	40 687	11 819
Liiketoiminnan muut tuotot	-4 580	1 886	3 610	8 587
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	177 593	202 250	196 722	55 903
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-129 695	-119 982	-111 761	-31 404
Arvon alentumistappio, netto	-10 487	-12 950	-31 117	-134
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-34	1 535	334	230
Liiketulos	37 378	70 854	54 178	24 596
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	-3 900	-	-	-
Verot	-7 777	-18 225	-14 740	-5 457
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	25 701	52 628	39 437	19 139
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-	-	-1 788	-34 877
Tilikauden voitto	25 701	52 628	37 649	-15 738
Tase				
Käteiset varat	466 313	269 810	336 506	506 308
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	3 599	19 492
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 876 178	2 597 377	2 662 360	3 019 930
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	20 034	21 459	27 883	35 885
Johdannaissopimukset	300 727	230 286	209 568	137 014
Lainat ja muut saamiset	7 205 830	6 699 664	6 204 377	5 532 181
Muut varat	124 068	105 747	95 200	269 083
Varat yhteensä	9 993 150	9 924 343	9 539 493	9 519 892
Talletukset	4 774 288	4 365 335	4 760 153	5 015 964
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	-	-	-	4 586
Johdannaissopimukset	160 622	151 331	131 650	84 725
Muut rahoitusvelat	4 505 442	4 866 851	4 064 899	3 130 439
Muut velat	175 963	163 981	199 104	984 003
Velat yhteensä	9 616 315	9 547 497	9 155 807	9 219 717
Oma pääoma	376 835	376 846	383 686	300 175
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 993 150	9 924 343	9 539 493	9 519 892

Tunnusluvut

(1 000 euroa)	2011 (IFRS)	2010 (IFRS)	2009 (IFRS)	2008 (IFRS)
Oman pääoman tuotto (ROE), %	6,8	13,8	11,0	-5,2
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,26	0,54	0,40	-0,17
Omavaraisuusaste, %	3,8	3,9	4,0	3,2
Henkilöstö (kokopäiväresurssit), keskimäärin katsauskauden alusta	774	740	766	879
Taseen loppusumma	9 993 150	9 924 343	9 539 493	9 519 892
Tulos / osake (EPS), jatkuvat toiminnot	8 239	16 693	13 269	6 165
Tulos / osake (EPS), lopetetut toiminnot	-	-	-596	-11 626
Tulos / osake (EPS), euroa	8 239	16 693	12 673	-5 461
Oma pääoma / osake (NAV)	106 367	110 851	117 000	91 747
Laaja tulos / osake, euroa	2 003	8 152	25 253	-15 435
Osakkeiden määrä kauden lopussa	3	3	3	3
Pankkitoiminta (ml. Yksityispankki)				
Kulu/tuotto-suhde, jatkuvat toiminnot	0,73	0,59	0,57	0,65
Ottolainaus yleisöltä	3 662 205	3 405 532	3 035 754	3 098 958
Antolainaus yleisölle	7 117 051	6 653 696	6 123 656	5 431 640
Vakavaraisuusaste, %	16,2	15,9	15,9	13,7
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	10,6	10,1	9,5	9,3
Riskipainotetut sitoumukset	3 693 979	3 673 092	3 460 170	3 313 174
Varainhoito				
Rahastopääoma	3 613 403	4 264 027	3 786 167	2 489 752
Hallinnoitavat ja välitettävät varat	6 624 051	6 978 228	5 995 571	4 539 312

Laskentaperiaatteet

Pankkitoiminnan liikevaihto, euroa

Korkotuotot + osingot + palkkiotuotot netto + rahoitusvarojen nettotuotot
+ sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden voitto verojen jälkeen

Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake (NAV), euroa

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma

Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto x 100

Oma pääoma keskimäärin

Pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Pankkitoiminnan riskipainotteet sitoumukset

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset johdannaiset mukaan lukien on arvostettu ja riskipainotettu Finanssivalvonnan standardikokeelman 4.3 standardimenetelmän mukaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu Finanssivalvonnan standardin 4.3i mukaisesti.

Pankkitoiminnan vakavaraisuusaste, %

Omat varat (ensisijaiset omat varat + toissijaiset omat varat) x 100

Riskipainotetut sitoumukset

Omat varat lasketaan Finanssivalvonnan standardin 4.3a mukaisesti.

Pankkitoiminnan ensisijaisten omien varojen suhde, %

Ensisijaiset omat varat x 100

Riskipainotetut sitoumukset

Aktia Pankki Oyj

- Konsernin tilinpäätös

Pankkikonsernin tuloslaskelma	8	Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma	61
Pankkikonsernin laaja tuloslaskelma	8	Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön tase	62
Pankkikonsernin tase	9	Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma	63
Pankkikonsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	10	E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet	64
Pankkikonsernin oman pääoman muutos	11	Aktia Pankki Oyj - emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	66
Pankkikonsernin rahavirtalaskelma	12	E2 Korkotuotot ja -kulut	66
Pankkikonsernin kehitys neljännesvuosittain	13	E3 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	66
Pankkikonsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain	13	E4 Palkkiotuotot ja -kulut	66
K1 Pankkikonsernin tilinpäätösperiaatteet 2011	14	E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	67
K2 Pankkikonsernin riskienhallinta	20	E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	67
K3 Pankkikonsernin segmenttiraportointi	39	E7 Suojauslaskennan nettotulos	67
Pankkikonsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	40	E8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	68
K4 Korkotuotot ja -kulut	40	E9 Liiketoiminnan muut tuotot	68
K5 Osinkotuotot	40	E10 Henkilöstö	68
K6 Palkkiotuotot ja -kulut	40	E11 Muut hallintokulut	68
K7 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	41	E12 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	68
K8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	41	E13 Liiketoiminnan muut kulut	69
K9 Liiketoiminnan muut tuotot	42	E14 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	69
K10 Henkilöstö	42	E15 Jaottelu liiketoiminta-alueittain	69
K11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	42	Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot	70
K12 Liiketoiminnan muut kulut	42	E16 Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	70
K13 Verot	43	E17 Saamiset luottolaitoksilta	70
K14 Osakekohtainen tulos	43	E18 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	70
Pankkikonsernin tasetta koskevat liitetiedot ja pankkikonsernin muut liitetiedot	43	E19 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin	71
K15 Käteiset varat	43	E20 Osakkeet ja osuudet	71
K16 Myytävissä olevat rahoitusvarat	43	E21 Johdannaiset	72
K17 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	44	E22 Aineettomat hyödykkeet	73
K18 Johdannaissopimukset	44	E23 Aineelliset hyödykkeet	73
K19 Lainat ja muut saamiset	46	E24 Muut varat	74
K20 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	47	E25 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	74
K21 Aineettomat hyödykkeet	47	E26 Laskennalliset verosaamiset	74
K22 Sijoituskiinteistöt	47	E27 Velat luottolaitoksille	74
K23 Muut aineelliset hyödykkeet	48	E28 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	74
K24 Muut varat	48	E29 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	74
K25 Laskennalliset verot	48	E30 Muut velat	74
K26 Talletukset	49	E31 Siirtovelat ja saadut ennakot	75
K27 Liikkeeseen lasketut velkakirjat	49	E32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	75
K28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50	E33 Laskennalliset verovelat	75
K29 Muut velat luottolaitoksilta	50	E34 Oma pääoma	75
K30 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	50	E35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	76
K31 Muut velat	50	E36 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	77
K32 Oma pääoma	51	E37 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	77
K33 Rahoitusinstrumenttien luokitus	53	E38 Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain	78
K34 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	55	E39 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	78
K35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	55	E40 Vakuudet	78
K36 Annetut ja saadut vakuudet	56	E41 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	79
K37 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	57	E42 Vuokravastuut	79
K38 Vuokravastuut	57	E43 Omistukset muissa yrityksissä	79
K39 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	58	E44 Hallinnoitavat asiakasvarat	80
K40 Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	59	E45 Emoyhtiön vakavaraisuus	81
K41 Hallinnoitavat asiakasvarat	60		
K42 PS -säätäminen	60		
K43 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	60		

Pankkikonsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Korkotuotot	K4	264 213	241 699
Korkokulut	K4	-136 008	-92 548
Korkokate		128 205	149 151
Osinkotuotot	K5	173	335
Palkkiotuotot	K6	71 433	69 457
Palkkiokulut	K6	-17 464	-18 243
Palkkiotuotot netto		53 969	51 214
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	K7	-9 276	-5 585
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	K8	-50	-71
Liiketoiminnan muut tuotot	K9	4 573	7 207
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		177 593	202 250
Henkilöstökulut	K10	-52 905	-50 516
IT-kulut		-19 853	-17 974
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K11	-3 965	-4 615
Liiketoiminnan muut kulut	K12	-52 972	-46 878
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-129 695	-119 982
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista, netto	K19	-10 487	-12 950
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		-34	1 535
Liiketulos		37 378	70 854
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	K39	-3 900	-
Verot	K13	-7 777	-18 225
Tilikauden voitto		25 701	52 628
Josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		24 718	50 080
Määräysvallattomien omistajien osuus		983	2 548
Yhteensä		25 701	52 628
Tulos / osake (EPS), euroa	K14	8 239 314,30	16 693 313,89

Osakekohtaisessa tuloksessa ei ole laimennusvaikutusta.

Pankkikonsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Tilikauden voitto		25 701	52 628
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		-19 237	-33 791
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		-198	4 269
Myytävässä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		407	3 801
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		-253	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		6 420	26 907
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus		6 008	24 455
Määräysvallattomien omistajien osuus		412	2 453
Yhteensä		6 420	26 907
Laaja tulos / osake, euroa	K14	2 002 733,92	8 151 559,21

Laajassa osakekohtaisessa tuloksessa ei ole laimennusvaikutusta.

Pankkikonsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Varat			
Käteiset varat	K15	466 313	269 810
Korkosijoitukset	K16	1 874 384	2 591 424
Osakkeet ja osuudet	K16	1 794	5 954
Myytäviksi olevat rahoitusvarat		1 876 178	2 597 377
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K17	20 034	21 459
Johdannaissopimukset	K18	300 727	230 286
Saamiset luottolaitoksilta	K19	88 779	45 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K19	7 117 051	6 653 696
Lainat ja muut saamiset		7 205 830	6 699 664
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K20	3 467	3 476
Aineettomat hyödykkeet	K21	2 283	3 056
Sijoituskiinteistöt	K22	716	4
Muut aineelliset hyödykkeet	K23	5 287	6 048
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K24	70 550	79 571
Muut varat	K24	7 605	2 326
Muut varat yhteensä		78 155	81 897
Tuloverosaamiset		22 253	22
Laskennalliset verosaamiset	K25	11 905	11 244
Versaamiset		34 159	11 266
Varat yhteensä		9 993 150	9 924 343
Velat			
Velat luottolaitoksille	K26	1 112 083	959 803
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K26	3 662 205	3 405 532
Talletukset		4 774 288	4 365 335
Johdannaissopimukset	K18	160 622	151 331
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K27	3 811 531	3 393 499
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K28	288 705	283 854
Muut velat luottolaitoksilta	K29	353 535	1 012 531
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K30	51 671	176 967
Muut rahoitusvelat		4 505 442	4 866 851
Siirtovelat ja saadut ennakot	K31	102 590	88 553
Muut velat	K31	44 419	34 802
Muut velat yhteensä		147 009	123 354
Tuloverovelat		9	8 189
Laskennalliset verovelat	K25	28 944	32 438
Verovelat		28 954	40 627
Velat yhteensä		9 616 315	9 547 497
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma	K32	153 641	172 098
Vapaa oma pääoma	K32	165 459	160 456
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		319 100	332 554
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		57 735	44 291
Oma pääoma		376 835	376 846
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 993 150	9 924 343

Pankkikonsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2011	31.12.2010
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	K37		
Takaukset		42 229	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		3 348	5 547
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		45 576	53 962
Käyttämättömät luottojärjestelyt		419 841	611 822
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		419 841	611 822
Yhteensä		465 418	665 784

Pankkikonsernin oman pääoman muutos

	Osaakepääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto-varat	Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2010	163 000	0	34 724	44 558	108 718	351 000	32 687	383 686
Osingonjako					-42 900	-42 900		-42 900
Tilikauden voitto					50 080	50 080	2 548	52 628
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			-30 000			-30 000	10	-29 990
Kassaviiran suojaus			4 374			4 374	-105	4 269
Kauden laajan tuloslaskelman tulos			-25 625		50 080	24 455	2 453	26 907
Muu muutos omassa pääomassa						0	9 152	9 152
Oma pääoma 31.12.2010	163 000	0	9 098	44 558	115 898	332 554	44 291	376 846
Oma pääoma 1.1.2011	163 000	0	9 098	44 558	115 898	332 554	44 291	376 846
Osingonjako					-20 000	-20 000		-20 000
Tilikauden voitto					24 718	24 718	983	25 701
Myytävikissä olevat rahoitusvarat			-18 797			-18 797	-33	-18 830
Kassaviiran suojaus			340			340	-538	-198
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt					-253	-253		-253
Kauden laajan tuloslaskelman tulos			-18 457		24 465	6 008	412	6 420
Muu muutos omassa pääomassa					538	538	13 032	13 569
Oma pääoma 31.12.2011	163 000	0	-9 359	44 558	120 901	319 100	57 735	376 835

Pankkikonsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	37 378	70 854
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	20 087	21 398
Purettu kassavirtasuojaus	17 597	-
Maksetut tuloverot	-36 023	-27 153
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	39 039	65 099
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	198 128	-485 521
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	3 599
Myytavissä olevat rahoitusvarat	703 763	31 347
Lainat ja muut saamiset	-516 143	-511 829
Muut varat	10 508	-8 638
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-36 271	346 899
Talletukset	367 304	-394 777
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	375 738	628 592
Muut rahoitusvelat	-793 631	135 596
Muut velat	14 318	-22 512
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	200 896	-73 523
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	1 428	6 428
Tytäryhtiöt ja osakkuusyritysten hankinta	-	-50
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	250	260
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 850	-2 232
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	204	467
Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n emissio määräysvallattomille omistajille	13 507	9 179
Investointien rahavirta yhteensä	12 539	14 053
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	67 219	94 857
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-63 642	-62 774
Maksetut osingot	-20 000	-42 900
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-16 423	-10 817
Rahavarojen nettomuutos	197 012	-70 288
Rahavarat vuoden alussa	275 939	346 227
Rahavarat vuoden lopussa	472 951	275 939
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	9 537	9 605
Suomen Pankin sekkitili	456 775	260 205
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 638	6 129
Yhteensä	472 951	275 939
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista, netto	10 487	12 950
Käyvän arvon muutokset	7 210	4 637
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	3 965	4 615
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	340	-843
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	632	-292
Purettu kassavirtasuojaus	-2 547	-
Muut oikaisut	0	333
Yhteensä	20 087	21 398

Pankkikonsernin kehitys neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011	10-12/2010
Korkokate	28 443	31 762	33 464	34 536	35 743
Osinkotuotot	84	6	48	34	7
Palkkiotuotot netto	15 100	11 697	14 009	13 162	13 590
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-577	-6 369	-3 310	980	2 154
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-20	-15	-14	-2	-8
Liiketoiminnan muut tuotot	1 298	945	941	1 390	1 355
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	44 328	38 026	45 139	50 100	52 840
Henkilöstökulut	-14 325	-11 555	-13 698	-13 326	-14 349
IT-kulut	-5 085	-5 162	-5 159	-4 446	-4 847
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-921	-991	-998	-1 055	-1 115
Liiketoiminnan muut kulut	-14 070	-12 128	-13 805	-12 970	-15 460
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-34 401	-29 836	-33 660	-31 798	-35 771
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista, netto	-4 147	-1 076	-1 940	-3 324	-3 882
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-52	98	-48	-32	-134
Liiketulos	5 728	7 212	9 491	14 947	13 053
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	-3 900	-	-	-	-
Verot	560	-1 881	-2 785	-3 671	-3 796
Kauden voitto	2 388	5 331	6 706	11 276	9 257

Pankkikonsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2011	7-9/2011	4-6/2011	1-3/2011	10-12/2010
Kauden voitto	2 388	5 331	6 706	11 276	9 257
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:					
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-4 409	-3 494	454	-11 788	-25 132
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-321	8 791	1 997	-10 665	-6 516
Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-	3 801
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-253	-	-	-	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	-2 595	10 628	9 157	-11 178	-18 590

K1 Pankkikonsernin tilinpäätösperiaatteet 2011

Hallitus hyväksyi 28.2.2012 tilikauden 1.1.–31.12.2011 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, jotka yhtiökokous vahvistaa 16.4.2012. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan 26.3.2012.

Pankkikonsernin emoyhtiö on Aktia Pankki Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Pankki Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten IFRS -kirjanpitostandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Luvut esitetään vuoden aikana osavuositarkastuksissa niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita.

IFRS-standardien muutetut tulkinnat 2011

IAS 19 Työsuhde-etuudet

Konsernin etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyviä laskelmia ja arviointia on tarkennettu, ja etuusperusteisia eläkejärjestelyjä koskeva kertynyt vastuu on kirjattu tilinpäätökseen velkana vuonna 2011. Etuusperusteisten eläkejärjestelyjen kertyneet vastuut 1.1.2011 sekä vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan konsernin laajaan tulokseen 2011.

IAS 40 Sijoituskiinteistöt

Konsernin sijoituskiinteistöt on 31.12.2011 alkaen arvostettu tilinpäätöksen taseessa käypään arvoon (aiempi arvostusperiaate alkuperäinen hankintameno). Arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa. Sijoituskiinteistöjen tulevat arvonnousut tulevat vaikuttamaan liikevoittoon. Sijoituskiinteistöjä koskevalla arvostusperiaatteiden muutoksella on vähäinen merkitys.

Uudet ja vuonna 2011 muutetut standardit, joilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan

Seuraavat IFRS -standardit ja tulkinnat voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin, mutta niillä ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan vuonna 2011:

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tiedot (muutettu) parantavat taloudellisten raporttien lukijoiden mahdollisuuksia arvioida rahoitusvaratapahtumista aiheutuvia riskejä ja näiden vaikutusta Aktian taloudelliseen asemaan. Standardi on pakollinen 1.7.2011 alkavasta kalenterivuodesta, ja Aktia kirjaa muutetun IFRS 7:n mukaiset täydentävät tiedot tilinpäätökseensä 1.1.–31.12.2011. Täydentäviin tietoihin ei vaadita vertailulukuja.

IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot (muutettu) tarkentaa ja korjaa lähipiirin määrittelyä. Standardi on pakollinen 1.1.2011 alkavasta kalenterivuodesta, eikä se vaikuta Aktian lähipiirimäärittelyyn.

Uudet ja vuonna 2011 muutetut standardit, joilla on ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan

IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutettu) merkitsee putkimenetelmästä luopumista. Työsuorituksen perustuvat kulut ja korkokulut kirjataan konsernin tuloslaskelmaan ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot laajaan tuloslaskelmaan. Aktian etuusperusteisia eläkejärjestelyjä koskevat laskelmat ja arviot on tilinpäätöksestä 1.1.–31.12.2011 alkaen tarkennettu, ja ne kirja-

taan etuusperusteisina eläkejärjestelyinä muutetun IAS 19:n mukaisesti. Aktia ottaa käyttöön IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutettu) -standardin etuajassa. Se tulee pakolliseksi 1.1.2013 alkaen.

Uudet ja vuonna 2012 tai myöhemmin muutetut standardit, joilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (muutettu) edellyttää, että tuloslaskelmaan siirrettävät erät ja erät, joita ei voi siirtää tuloslaskelmaan, kirjataan erikseen laajaan tuloslaskelmaan. Standardi tulee pakolliseksi 1.7.2012 alkaen, ja Aktia tulee esittämään laajan tuloslaskelman muutetun IAS 1:n mukaisesti osavuositarkastuksissaan 1.1.–31.3.2012.

IFRS 9 "Financial Instruments" -standardi (julk. marraskuu 2009) on ensimmäinen vaihe prosessissa, jossa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardi korvataan uudella standardilla. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen luokittelusta ja arvostuksesta, ja se tulee vaikuttamaan rahoitusvarojen kirjanpitoikäsiittelyyn konsernissa. Rahoitusvarat jaetaan kahteen luokkaan: käypään arvoon arvostettuihin ja jaksotettuun hankintamenoan arvostettuihin. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2015 alkavasta tilikaudesta, mutta sen aikaisempi soveltaminen on sallittua. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Konserni tekee arvon IFRS 9:n vaikutuksista tulostiedotteisiin. Standardi tulee mm. vaikuttamaan konsernin Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokassa olevien korkosijoitusten kirjanpitoikäsiittelyyn. IFRS 9 sallii käypään arvoon arvostamisesta johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisen laajaan tuloslaskelmaan vain, jos ne liittyvät sijoituksiin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvien korkosijoitusten käypään arvoon arvostamisesta johtuvat voitot ja tappiot kirjataan suoraan tulosvaikutteisesti. Tarkastelun alla olevalla tilikaudella konserni kirjasi -23,8 miljoonaa euroa näitä tappioita laajaan tuloslaskelmaan.

IFRS 10 "Consolidated Financial Statements" -standardi korvaa IAS 27 Konsernitiilinpäätös ja erillistiilinpäätös -standardin ja esittää uuden tavan päättää siitä, kuuluuko sijoituskohde konsernitiilinpäätökseen vai ei. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013, eikä sillä ole suurta vaikutusta siihen, mitkä yritykset sisältyvät konsernitiilinpäätökseen.

IFRS 11 "Joint Arrangements" -standardi korvaa IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä -standardin. Pankkikonsernissa ei ole yhteisjärjestelyjä, jotka vaikuttaisivat pankkikonsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013.

IFRS 12 "Disclosure of Interests in Other Entities" -standardissa yhdistyvät tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden, yhteisjärjestelyjen ja muiden yhdistelemättömien strukturoitujen yksiköiden tiedot. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2013, ja Aktia tulee arvioimaan mahdolliset siihen liittyvät tiedotusvaatimukset.

IFRS 13 "Fair Value Measurement" -standardi määrittelee käyvän arvon ja sisältää säännöt käyvän arvon määrittelyä varten sekä tarkentaa tiedotusvaatimukset. IFRS 13 sisältää käypään arvoon arvostamisen määrittelyt, kun muut IFRS -standardit sitä vaativat.

Konserni arvioi, että muut uudet tai muutetut IFRS -standardit tai IFRIC -tulkinnat (International Financial Reporting Interpretations Committee) eivät tulevaisuudessa vaikuta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin merkittävästi.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n ja kaikki sen tytäryhtiöt, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänet) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötyäkseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankinta-ajankohdasta myyntipäivään.

Konsernitiilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa emoyhtiöllä

muutoin on määräsvalta (yli 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista). Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja velvoitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Aineettomat hyödykkeet, jotka eivät sisälly ostetun yrityksen taseeseen, esimerkiksi tavaramerkit, patentit tai asiakkuudet, tunnustetaan ja arvostetaan oston yhteydessä. Käypään arvoon arvostuksen jälkeen syntyy joko liikearvo tai negatiivinen liikearvo. Liikearvo testataan ainakin jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä. Oston yhteydessä syntyviä kuluja ei käsitellä osana hankintamenolaskelmaa, vaan ne kirjataan kuluiksi silloin, kun kulut syntyvät tai palvelut saadaan.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyhtymät, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 20–50 prosenttia äänistä tai joissa konsernilla muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyhtymät on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyhtymän omasta pääomasta ja tuloksesta kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot ja voitot.

Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään erikseen konsolidoidussa omassa pääomassa. Se osa määräysvallattomien omistajien osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin. Ostojen yhteydessä tunnustetaan mahdolliset määräysvallattomien omistajien omistukset ostetussa yrityksessä ostohetkellä. Määräysvallattomien omistajien sopimusten sisältö ratkaisee, kirjataanko omistus osaksi omaa pääomaa vai muiksi veloiksi.

Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi esitetään ylimmille operatiivisille johtoelimille annettavan sisäisen raportoinnin mukaisesti. Ylimmät operatiiviset johtelimet vastaavat resurssien jaosta ja liiketoimintasegmenttien tuloksen arvioinnista. Tämä toiminto on konsernissa strategisista päätöksistä vastaavalla konsernijohtolla. Kullakin segmentillä on tulosvastuullinen johtaja. Raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta, Varainhoito ja Muut.

Pankkitoiminta-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yritystoiminta ja treasury sekä tytäryhtiöt Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Kortti Oy ja Aktia Yritysrahoitus Oy.

Varainhoito-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki ja muu yksityispankkitoiminta sekä tytäryhtiöt Aktia Invest Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy.

Muut -segmenttiin kuuluvat tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot ja oman pääoman tuotto.

Allokointiperiaatteet ja konsernieliminoinnit

Pankkitoiminta- ja Varainhoito-segmenttien yksiköiden korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoittelujakohtien eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa johdon valtuuttamana konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojautusmenpiteistä. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määriteltyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan.

Aktia Pankki Oyj ei toistaiseksi allokoiv omaa pääomaa eri segmenteille. Muut-segmentti koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoiv liiketoimintasegmenteille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminoituihin.

Osuus osakkuusyhtymien tuloksesta, hankintaeliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus ja muut konsernijärjestelyt sisältyvät eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti.

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (hankittu asiakaskanta)	2 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa eläkejärjestelyt maksuperusteisina tai etuusperusteisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöillä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen, ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen riskin ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt on vuonna 2011 laskettu ja tarkennettu, ja ne kirjataan IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukaan tilinpäätökseen 1.1.–31.12.2011. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vastuut on kirjattu velkana tilinpäätökseen.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Veroprosentti muuttui vuoden 2012 alusta 26,0 prosentista 24,5 prosenttiin. Tuloverot on vuoden 2011 tilinpäätöksessä laskettu 26,0 prosentin mukaan, mutta laskennalliset verot on laskettu 24,5 prosentin mukaan. Retroaktiivinen 1,5 prosentin ero kirjataan laskennallisten verojen muutokseen.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvomuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvomuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvomuutos kirjataan laajaan tulokseen laskennallisilla veroilla vähennettynä, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, ja se sisältyy Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuottoihin.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen

uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin perusliiketoimintaan ja juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Rahoitusvarojen arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusvarojen käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattuja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurssia käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametrejä voidaan käyttää.

Liitteessä K2 Konsernin riskienhallinta esitetään rahoitusinstrumenttien käyvän arvon jaottelu sen mukaan, onko ne saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävässä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskikurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatiliiteerit. Volatiliiteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksi ja

maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle sovittamalla ne historialliseen arvonkehitykseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskiarvo (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vaikkuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisen takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Kotitalouksien ja pienyritysten osalta ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus perustuu arvioon odotetuista tappioista 12 kuukauden aikahorisontilla.

Suurempien yritysasiakkaiden kohdalla ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus tehdään yksittäin arvostetuista saamisista. Yksittäin arvostetuiksi saamisiksi lasketaan suurehkot yrityskokonaisuudet, joiden on sisäisessä riskiluokittelussa todettu kannattavuuteen, velkaantumiseen, omistusrakenteeseen, johtoon ja taloushallintoon, toimialaan tai rahoitusrakenteeseen liittyvistä syistä olevan epävarmoja.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannaisopimukset

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaisopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaisopimukset.

Johdannaisopimusten vaikutus kirjataan tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos, ja se sisältyy Rahoitusvarojen ja -velkojen netto-tuottoihin.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IFRS-säännösten mukaan kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojauslaskennana. Aktiassa sovelletaan Euroopan unionin hyväksymää IAS 39:n suojauslaskennan "carve out"-versiota. EU:n makrosuojausta koskeva "carve out"-suojauslaskentamalli mahdollistaa sen, että johdannaisia (tai niiden osia)

voidaan yhdistää ja käyttää ottolainauksen suojausinstrumentteina. Tämän ansiosta suojauslaskentaa sovelletaan myös vaadittaessa maksettaviin tase-eriin sekä niin varojen kuin velkojenkin salkunsuojauksiin. Tavoitteena on neutralisoida varojen käyvän arvon mahdollinen muutos ja vakauttaa konsernin korkokatetta.

Aktian suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisen ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuajana odottaa olennaisesti neutraaloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauslaskennan tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojausinstrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisen ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisen realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiasa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nolaa. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermeinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti eräännyty, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikaisseet suojatun erän tuloslaskelmaan kirjattua arvoa. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermeinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korkooption peruserä kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla ja kolmansien vastapuolten kanssa sovelletaan yksilöllisten ISDA/CSA -vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoituiden voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle 3 kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamisiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan alkuperäiseen hankinta-arvoon, kun taas sijoituskiinteistöt kirjataan tilinpäätöksessä käypään arvoon. Käypään arvoon arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa. Sijoituskiinteistöjen tulevat arvonnousut tulevat vaikuttamaan liikevoittoon.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyin hankintamenon määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja kirjataan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingsiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralleottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralleottajana

Vuokrasopimukset

Käyttöleasingsiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralleantaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, kun taas hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Käyttöleasingsopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakuluina.

Oma pääoma

Liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen, kirjataan omaan pääomaan Vapaan oman pääoman rahaston saadun tulon vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n määräysvallattomien omistajien osuus kirjataan osaksi konsernin omaa pääomaa. Tytäryhtiöiden Aktia Asset Management Oy:n ja Aktia Invest Oy:n sopimuksissa on lunastuslausekkeita, minkä vuoksi niiden määräysvallattomien omistajien osuudet kirjataan muiksi veloiksi. Tuloslaskelmassa tämän velan muutos kirjataan henkilöstökuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS -standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä, ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Käypään arvoon arvostamisen määritelmä. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alltiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipremioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset jaetaan yrityksiin ja kotitalouksiin. Konserni arvioi juoksevasti, onko saamisen arvomuutoksesta objektiivista näyttöä ja päättää tiettyjen kriteerien mukaisesti, kirjataanko arvonalentuminen vai mahdollisesti arvonalentumisen peruuttaminen. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista.

1. Yleistä	21
2. Riskienhallinta	21
3. Konsernin pääomanhallinta	22
3.1 Konsernin pääomanhallinta	22
3.2 Organisaatio ja vastuut	22
3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste	22
3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät	22
3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu	22
3.5.1 Lähtökohtana tulorahoitus	22
3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri	22
3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten	23
3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne	23
3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaissäätelyyn	23
4. Luotto- ja vastapuoliriskit.....	23
4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit	24
4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit	24
4.1.2 Luotonanto kotitalouksille	24
4.1.2.1 Luottojen luokittelu	24
4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta	25
4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste	25
4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu	25
4.1.3 Luotonanto yrityksille	25
4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit	26
4.1.5 Viivästyneet maksut	26
4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset	27
4.1.7 Luotonanto paikallispankeille	27
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	27
5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	27
6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta.....	28
6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät	28
6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella	28
6.1.2 Tapahtumat tasolla 3	29
6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi	29
6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit	30
6.2.1 Rakenteellinen korkoriski	30
6.2.2 Hintariski ja luottospread-riski	30
6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa	31
6.2.4 Valuuttakurssiriski	31
6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski	31
6.2.6 Riskiherkkyys	31
7. Operatiivisten riskien hallinta.....	32
7.1 Oikeudelliset riskit	32

1. Yleistä

Riskillä tarkoitetaan odotettua tai odottamatonta tapahtumaa, jolla on negatiivinen vaikutus tulokseen (tappio) tai vakavaraisuuteen. Käsitteeseen kuuluvat toisaalta tietyn tapahtuman todennäköisyys, toisaalta tapahtuman mahdolliset seuraukset.

Pankkikonserni harjoittaa pääasiassa pankki- ja varainhoitotoimintaa. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit sekä liiketoiminta- ja operatiiviset riskit. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella. Konsernin riskipolitiikka on konservatiivista.

Pankkitoiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen vaikuttavat pääasiassa liiketoiminnan volyyymi, otto- ja antolainausmarginaalit, taseen rakenne, yleinen korkotaso ja arvonalentumiset sekä kustannustehokkuus. Yllättävät luottoriskin tai operatiivisen riskin toteumat voivat aiheuttaa tulosvaihtelua pankkitoiminnassa. Volyymin ja korkomarginaalin muutoksiin liittyvät liiketoimintariskit vaikuttavat hitaasti, ja niitä hallitaan hajautuksella sekä sopeuttamistoimilla.

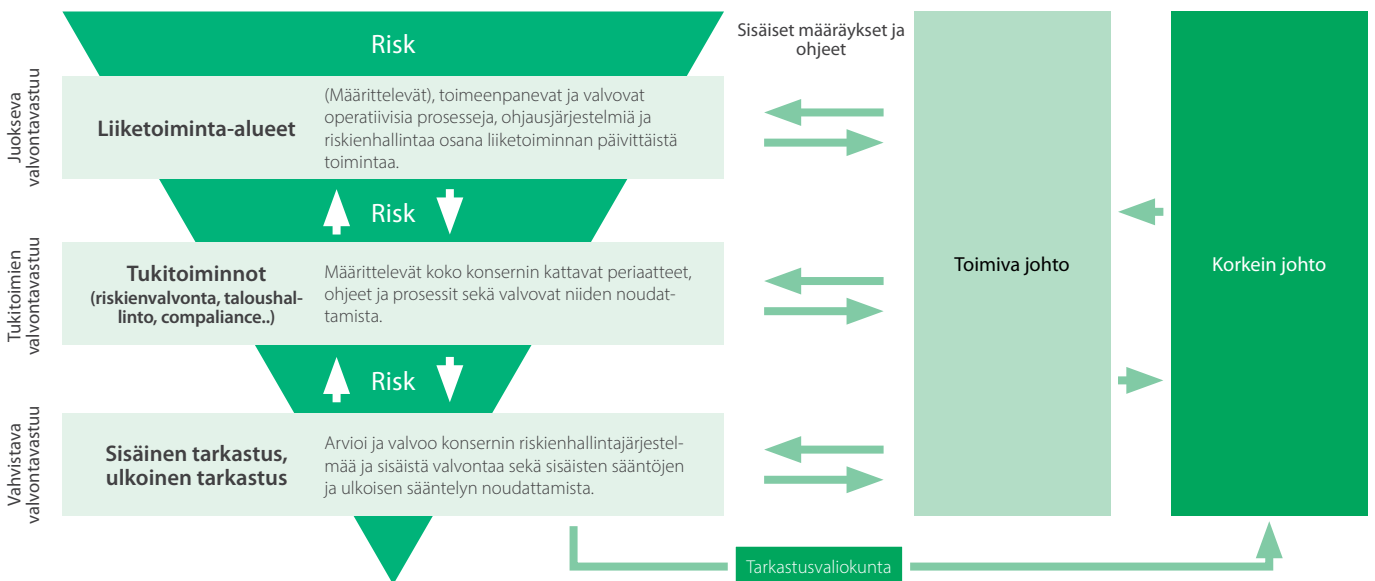
Pääomamarkkinatoiminnan tulokseen vaikuttaa liiketoiminnan, palkkioiden ja kustannustehokkuuden negatiivinen kehitys. Tehostaminen, sopeuttaminen sekä uusien tuotteiden ja prosessien kehittäminen vähentävät pääomamarkkinatoiminnan liiketoimintariskejä.

2. Riskienhallinta

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, valvontaa ja seurantaan koskevaa toimintaa.

Konsernistrategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnasta. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konserninjohtajalle annettavat liiketoiminnan hallintoon liittyvät ohjeet ja limiitit. Riskipositiot ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vähintään neljännesvuosittain. Konsernin hallitus on nimittänyt keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan yleisistä riskiasioista tehtäviä hallituksen päätöksiä sekä tekemään erillispäätöksiä hallituksen vahvistamien periaatteiden ja limiittien puitteissa. Liiketoiminnasta vastaava linjaorganisaatio kantaa ensisijaisen vastuun jokaisesta yksittäisestä kaupasta, mikä merkitsee mm. omien riskipositiodien arviointia, seurantaan, hinnoittelua ja purkamista. Riskienhallintajärjestelmien keskeisiä osa-alueita ovat vahva osaaminen ja tarkoituksenmukaiset ohjaus- ja raportointimekanismit.

Konsernin liiketoiminnasta riippumaton riskienhallinta toimii suoraan konserninjohtajan alaisuudessa. Yksikkö valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja vastaa tarkoituksenmukaisen limiittijärjestelmän sekä mm. riskien mittaus-, analysointi-, stressitestaus-, raportointi- ja seurantamallien ylläpitämisestä. Konserninjohtajan alaisuudessa toimii myös liiketoiminnasta riippumaton compliance-yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa, että konsernin liiketoiminnassa noudatetaan määräyksiä. Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riskienhallintajärjestelmien riippumattomasta arvioinnista. Yksikkö raportoi huomioistaan konsernin hallitukselle.

Konserninjohtaja vastaa riskienhallintaprosessien operatiivisesta organisoinnista ja konsernin johtoryhmä sisäisen pääoman allokointiin ja riskimandaattien edelleen delegointiin liittyvistä kysymyksistä. Konserninjohtaja on asettanut omat valiokunnat luotto- ja markkinariskien riskienhallinnan seurannan ja kehittämisen tarpeisiin. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä konsernin riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita ylempien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosesseja. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän jäseniä, riskienvalvonnan edustajia sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

3. Konsernin pääomanhallinta

3.1 Konsernin pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tavoitteena on löytää tasapaino osakkeenomistajien tuottovaatimusten ja viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vastapuolten sekä luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnalla pyritään kattavasti tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pääomavaateet. Toiminta suuntautuu tulevaisuuteen, ja sen lähtökohdana on vuosittain laadittava strateginen suunnitelma.

3.2 Organisaatio ja vastuut

Riippumaton riskienvalvontayksikkö vastaa siitä, että konsernia koskevat olennaiset riskit tunnistetaan, mitataan ja että niistä raportoidaan järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Yksikön vastuualueita ovat lisäksi viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuuden laskeminen sekä sisäisten vähimmäisvaateiden ja vakavaraisuustavoitteiden arviointiperusteiden valmistelu. Omia varoja suhteessa viranomaisvaateisiin ja riskivastuisiin seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan sekä yhtiöittäin että konglomeraatin osalta.

Konsernin talousyksikkö vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaproessin valmistelusta sekä siihen kuuluvasta pääomasuunnittelusta ja allokoinnista. Konserninjohto ja hallituksen riskivaliokunta valvovat työtä, ja konsernin hallitus tekee asiaa koskevat päätökset. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain. Pääomanhallinnan valmistelu- ja päätöksentekoprosessi määrittellään tarkemmin hallituksen ja sen riskivaliokunnan työjärjestyksessä.

3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste

Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja operatiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositioiden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta.

Aktia julkaisee vuosittain osana tilinpäätöstä Basel II -vakavaraisuus-säännösten ja Finanssivalvonnan standardien mukaisen täydellisen vakavaraisuusraportin. Vakavaraisuustietojen oikeellisuus todennetaan tilintarkastuksen yhteydessä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 16,2 prosenttia ja ensisijaisten varojen osuus 10,6 prosenttia. Vuoden 2010 lopussa vakavaraisuus oli 15,9 prosenttia ja ensisijaisten varojen suhde 10,1 prosenttia. Toimintavuoden tulos, Hypoteekkipankin luottokannan kasvu, käyvän arvon rahaston muutos sekä operatiivisten riskien korkeampi pääomavaade olivat tärkeimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat tekijät.

Pankkikonsernin vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Se ylittää sekä sisäiset vakavaraisuustavoitteet että viranomaisten asettamat vaatimukset. Pankkikonsernin ensisijaisten omien varojen suhde ylittää Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) keväällä 2011 asettaman 9 prosentin vähimmäistavoitteen.

Pankkikonsernin emopankin, Aktia Pankki Oyj:n, vakavaraisuus oli 22,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 20,3 prosenttia. Ensisijainen vakavaraisuus oli 14,6 (12,8) prosenttia. Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vakavaraisuus oli 10,2 prosenttia verrattuna 9,9 prosenttiin edellisvuonna. Ensisijainen vakavaraisuus oli 8,5 (7,7) prosenttia.

Omaisuuksienhoitopalveluja tarjoavan sijoituspalveluyritys Aktia Asset Management Oy:n vakavaraisuus oli 14,2 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 65,2 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 14,2 (64,7) %. Muutos johtuu omien varojen laskusta ylimääräisen osingonjaon jälkeen.

3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät

Sisäinen riskiperusteinen pääoman arviointi perustuu viranomaismääritelmän Pilari 1:n mukaisiin pääomavaateisiin. Sisäisessä pääoman arvioinnissa otetaan lisäksi huomioon Pilari 2:n riskit eli riskit, jotka jäävät viranomaismääritelmän mukaisten vakavaraisuusvaateiden ulkopuolelle tai joita se ei ota huomioon riittävässä määrin.

Sisäisessä arvioinnissa huomioidaan konsernin olennaiset riskit, ja se edustaa sisäistä arviota toiminnan edellyttämästä pääomavaateesta. Sisäinen ohjaus ja riskiperusteinen asiakashinnoittelu pohjautuvat sisäisen pääoman arvioinnin malleihin.

Luotto-, markkina-, vakuutus- ja liiketoimintariskien sekä operatiivisten riskien odottamattomat tulemat käsitellään pääomavarauksen avulla, kun taas toimiva riskienhallinta on olennaista maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskien kannalta.

Luottoriskin vähimmäispääomavaateen sisäisen arvioinnin malleissa sovelletaan viranomaisvakavaraisuuden standardimenetelmää keskittymäriskeillä lisätynä.

Markkinariskien vähimmäisvaateiden sisäinen arviointi perustuu omaisuusarvoja ja korkomuutoksia koskeviin stressiskenaarioihin. Markkinariskit arvioidaan Pilari 2:n mukaan perustuen konservatiiviseen oletamaan, jonka mukaan markkinariskit korreloivat täydellisesti keskenään, eli kaikki riskit toteutuvat kokonaisuudessaan ja samanaikaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaateen arviointi perustuu viranomaisvaateisiin ottaen huomioon sisäinen riskitapahtumien seuranta, kun taas liiketoimintariskeissä lähtökohdana on sisäinen malli, joka ottaa huomioon asiakaskäyttäytymisessä sekä markkina- ja kilpailutilanteesta tapahtuvat muutokset.

3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu

3.5.1 Lähtökohdana tulorahoitus

Strategisen suunnittelun lähtökohdana on se, että kasvun ja muiden panostusten aiheuttamat lisäpääomavaateet katetaan tulorahoituksella.

3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri

Viranomaisvakavaraisuuden tavoitteiden tarkoituksena, eli vähimmäisvaateet ylittävän puskurin tavoitteena on ylläpitää riittävää vakavaraisuutta toisaalta suunnitellun kasvun ja suunniteltujen panostusten kannalta, toisaalta mahdollisesti heikomman tuloskehityksen toteutuessa. Vakavaraisuustavoitteissa otetaan lisäksi huomioon tavoite ulkoiselle luottokelpuudelle ja viranomaisääntelyn valmisteilla olevat muutokset. Vakavaraisuustavoitteet on asetettu pitkällä aikavälillä, kun taas varsinainen puskurin voi vaihdella suhdannesyklin yli. Heikon operatiivisen tuloksen aiheuttamaan vakavaraisuuden heikkenemiseen puututaan ensisijaisesti toimintojen uudelleenjärjestelyllä. Uudelleenjärjestelytoimet voivat käsittää kasvun ja panostusten supistamista, pääomaintensiivisten positioiden purkamista, kustannussäästöjä sekä konsernirakenteen muutoksia.

Pankkitoiminnoille asetetaan tavoitteet sekä ensisijaisen vakavaraisuuden osalta kattamaan tuloksen kautta vaikuttavia riskejä että kokonaisvakavaraisuuden osalta kattamaan arvostuserojen vaikutuksia.

Pankkikonsernin vakavaraisuustavoite laskettuna luottoriskeihin sovelletaan standardimenetelmää ja operatiivisten riskien osalta perusmenetelmällä on kokonaisvakavaraisuudelle 12 prosenttia ja ensisijaiselle vakavaraisuudelle 10 prosenttia. Aktia Pankin tavoite on 12 prosentin kokonaisvakavaraisuus ja vähintään 10 prosentin ensisijainen vakavaraisuus, kun taas Aktia Hypoteekkipankin tavoite on 10 prosentin kokonaisvakavaraisuus ja yli 8 prosentin ensisijainen vakavaraisuus. Hypoteekkilainoja välittävät pankit ovat sitoutuneet pääomittamaan Hypoteekkipankkia suhteessa välittämänsä määrään, ja Aktia Hypoteekkipankin ensisijaisen vakavaraisuuden tavoitetta nostetaan asteittain siten, että ensisijainen vakavaraisuus vuonna 2013 on vähintään 10 prosenttia.

Pankkikonsernin muiden säänneltyjen yhtiöiden, eli Aktia Asset Managementin, viranomaismääritelmän mukaisen vakavaraisuuden tulee ylittää voimassa olevien sääntöjen mukainen vähimmäisvaade.

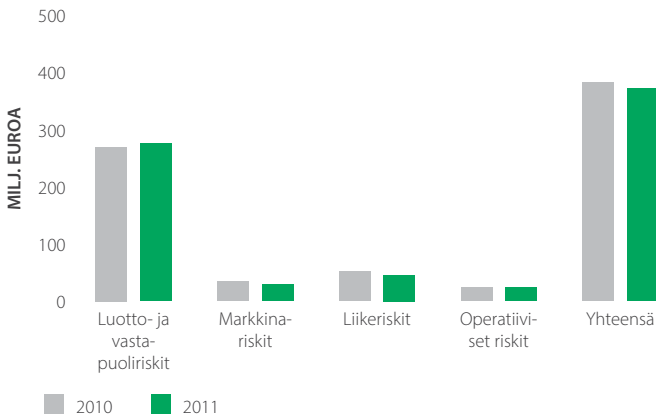
3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten

Pääomasuunnitelmassa kuvataan toimenpidevaihtoehtoja, joihin operatiivinen johto ja hallitus voivat ryhtyä tilanteissa, joissa vakavaraisuus on vaarassa. Hallitus ja sen riskivaliokunta seuraavat vakavaraisuuskehitystä neljännesvuosittain ja pääomanhallintaprosessin puitteissa myös eri stressitestien vaikutuksia. Hallitus ja sen riskivaliokunta ovat vahvistaneet rajat, joiden kohdalla uudelleenjärjestely- ja/tai pääomitustoimenpiteisiin ryhdytään.

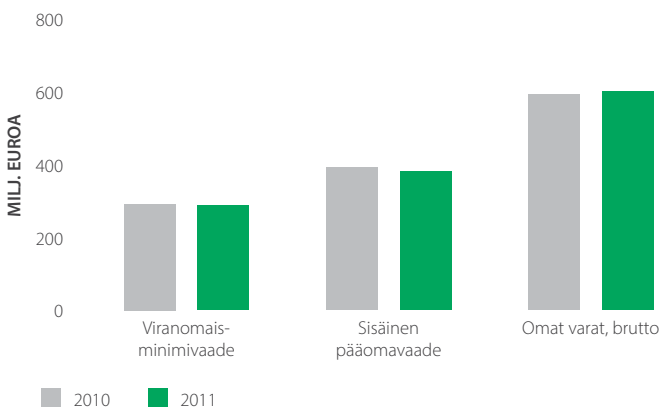
3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne

Luottoriskit ovat konsernin suurin riskialue. Ne liittyvät luotonantoon ja likviditeetin hallinnan vastapuoliriskeihin. Liiketoimintariskit liittyvät lähinnä pankkitoimintaan ja stressiskenaarioihin, joissa korkotaso on pitkään alhainen, korkokate ja palkkiot laskevat sekä kustannustaso nousee. Operatiivisten riskien pääomavaade perustuu viranomaismääritelmän mukaiseen pääomavaateeseen ja sisäisen riskien arviointin tietoihin.

Sisäinen arvio pääomavaateesta riskialueittain

Konsernin omat varat suhteessa sisäiseen arvioon pääomavaateesta

Voimassa olevan sääntelyn mukainen viranomaismääritelmän mukainen vähimmäispääomavaade oli noin 296 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 50:tä prosenttia noin 599 miljoonan euron omista varoista. Sisäinen pääomavaade, joka käsittää Pilarit 1 ja 2, oli noin 379 miljoonaa euroa, mikä vastasi 63:aa prosenttia omista varoista. Vähimmäisviranomaisvaadetta vastaava pääomapuskuri oli siis 304 miljoonaa euroa ja verrattuna sisäiseen vähimmäisvaateeseen vajaat 220 miljoonaa euroa.

3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaisääntelyyn

Vuodesta 2012 alkaen astuu asteittain voimaan Basel III:ksi kutsuttu uusi säännöstökokonaisuus. Uusien säännösten myötä niin vakavaraisuutta kuin likviditeettiä koskevat vaatimukset kiristyvät yleisesti. Viranomaisääntelyn tulevia muutoksia on seurattu ja niiden vaikutuksia analysoitu säännöllisesti. Vaikutusanalyysien mukaan konsernin tämänhetkinen omien varojen tilanne on niin vahva, että kiristykset eivät anna aiheutta lisäpääomintukseen. Myös pankkikonsernin maksuvalmiuspuskurin koko vastaa tulevia vaatimuksia, joskin ehdotettu sääntely aiheuttaa likviditeettisalkun uudelleenallokointia.

Aktia jätti elokuussa 2011 Finanssivalvonnalle hakemuksen asteittaisesta siirtymisestä sisäiseen viranomaisvakavaraisuuden laskentaan (Internal Rating Based Approach), joka aloitetaan ns. kotitalousvastuista. Aktia arvioi, että sisäinen, riskiherkempi laskentamenetelmä parantaisi pankkikonsernin ensisijaista vakavaraisuutta noin 3–5 prosenttiyksikköä. Vuodesta 2007 alkaen Aktiassa on osana IRBA-vakavaraisuuslaskentaan siirtymiseen liittyvää valmistautumista sovellettu luottojen riskiperusteisessa hinnoittelussa mallia, joka on hyvin lähellä Basel II:n sisäisen vakavaraisuusarvioinnin malleja.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittauksessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai rating-malleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realisointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla vähennettynä perintäkuluilta. Konsernin hallitus päättää vuosittain luotto- ja vastapuoliriskistrategiasta ja vahvistaa näitä riskejä koskevat ohjeet ja limiitit.

Alla oleva taulukko kuvaa pankkikonsernin konsernivastuita. Vastuut sisältävät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu, eikä hyväksyttävää vakuuksia ole vähennetty. Limiittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä.

Konsernin enimmäisvastuut

Pankkikonserni	31.12.2011	31.12.2010
Käteiset varat ja rahamarkkinat	555	316
Joukkovelkakirjalainat	1 928	2 657
Julkinen sektori	115	144
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	125	216
Pankit	378	786
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 291	1 480
Yritykset	20	31
Osakkeet ja sijoitusrahastot	5	9
Korkorahastot	0	2
Osakkeet ja osakerahastot	4	6
Kiinteistörahastot	0	0
Private Equity	1	2
Hedge-rahastot	0	0
Lainat ja muut saamiset	7 135	6 667
Julkisyhteisöt	6	7
Asuntoyhteisöt	290	290
Yritykset	816	827
Kotitaloudet	5 977	5 488
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	46	56
Aineelliset hyödykkeet	6	4
Pankkitakaukset	46	54
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	420	612
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	371	303
Muut saamiset	60	41
Yhteensä	10 525	10 663

4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit

Linjaorganisaatio arvioi kunkin tapauksen luottoriskin erikseen ja kantaa päävastuun oman asiakaskunnan luottoriskeistä. Konsernin riskienvalvonta vastaa siitä, että luottoriskin mittaauksessa käytettävät mallit ja menetelmät ovat kattavat ja luotettavat. Riskienvalvonta vastaa myös riippumattomasta riskianalyysistä ja raportoinnista. Riskienvalvonta valvoo luottoasioiden valmistelua ja vastaa siitä, että luottoasiat siirretään seuraavalle päätöksentekotasolle, jos valmistelu on puutteellinen tai jos asia jää konsernin luotto-politiikan ulkopuolelle.

Luottokannan riskipositioista annetaan neljännesvuosittain raportti konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle sekä kuukausittain konsernin johdon luottovaliokunnalle ja konttorinjohtajille.

4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit

Pankkitoiminnassa harjoitetaan luotonantoa kotitalouksille pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Asuntorahoitus tapahtuu ensisijaisesti Aktia Hypoteekkipankin kautta. Myös POP Pankit ja säästöpankit välittävät Aktia Hypoteekkipankin luottoja. Kotitalouksien muu investointi- ja kulusrahoitus tehdään suoraan pankin taseesta. Asiakkaiden luottokortteihin liittyvät luottolimiitit välitetään Luottokunnan taseesta.

Aktian yritystoiminnan pääasiallisena kohderyhmänä ovat pienemmät yritykset ja yrittäjät. Tavoitteena on laajentaa pankki- ja vakuutusratkaisujen ristiinmyyntiä pitkällä tähtäimellä. Aktian paikallistoiminnassa hyödynnetään parasta mahdollista osaamista ja asiakastuntemusta.

Yritysten osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoitusta hoidetaan tytäryhtiön, Aktia Yritysrahoituksen, kautta. Aktia ei osallistunut uusiin riskipääomarahoitustajärjestelyihin vuonna 2011, ja yhteenlaskettu riskipääomarahoitusta oli vuodenvaihteessa 2 (2) miljoonaa euroa.

Konsernin luotonantopolitiikan keskeisiä elementtejä ovat riittävä takaisinmaksukyky, hyvä asiakastuntemus, liikejärjestelyn täydellinen ymmärtäminen, maltillinen riskinotto ja riskien hajautus sekä riskiperusteinen hinnoittelu. Tavoitteena on kestävä kannattavuus.

Luottokanta sektoreittain

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010	Muutos	Osuus, %
Kotitaloudet	5 966	5 479	487	83,8 %
Yritykset	812	823	-11	11,4 %
Asuntoyhteisöt	289	289	-1	4,1 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	45	56	-11	0,6 %
Julkisyhteisöt	6	7	-1	0,1 %
Yhteensä	7 117	6 654	463	100,0

4.1.2 Luotonanto kotitalouksille

Konsernin luottokanta kasvoi vuoden 2011 aikana 463 miljoonaa euroa (7,0 %) ja oli vuoden lopussa 7 117 (6 654) miljoonaa euroa. Kasvu kohdistui suunnitelman mukaisesti lähinnä kotitalouksien rahoitukseen. Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli vuoden lopussa 5 966 (5 479) miljoonaa euroa eli 83,8 (82,3) prosenttia ja yhdessä asuntoyhteisöjen kanssa 87,9 (86,7) prosenttia.

Asuntolainakanta oli 5 607 (5 121) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 3 652 (3 050) miljoonaa euroa. Asuntolainojen kasvu oli yhteensä 9,5 (11,4) prosenttia vuoden aikana.

4.1.2.1 Luottojen luokittelu

Asiakkaan maksukyky, luottoluokitus ja tarjottujen vakuuksien luototusaste muodostavat perustan luottopäätöksille ja riskiperusteiselle hinnoittelulle. Luoton myöntämisen edellytyksenä on riittävä maksukyky. Maksukyvyn arvioinnissa lähtökohtana on 6 prosentin korkotaso ja 25 vuoden maksuaika asiakkaan kaikki luotot huomioon ottaen, jotta varmistetaan, että asiakkaalla on tarpeeksi suuri puskuri markkinakorkojen nousua vastaan.

Asiakkaan luottokelpoisuus määritellään, ja sitä seurataan kotitalouksia varten kehitettyjen scoringmallien avulla. Jokaisen uuden luottopäätöksen yhteydessä tulee tehdä luottoluokitus päätöscoreing-mallin avulla. Olemassa olevaan luottokantaan sovelletaan käyttäytymisscoring-malleja, jotka ottavat huomioon myös asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset. Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien markkina-arvon ja asiakaskokonaisuuden luottojen suhteena. Korkeampi luototusaste edellyttää riittävän hyvää luottoluokitusta ja korkeampaa päätöstasoa.

Kotitalouksien saatavista 62,7 (64,6) prosenttia kuului neljään erinomaista ja hyvää luottoluokitusta edustavaan luokkaan ja 10,9 (10,4) prosenttia tyydyttävään tai heikkoon luottokelpoisuusluokkaan. Järjestämättömien kotitalousluottojen kanta kasvoi 0,4 prosentista 0,6 prosenttiin.

Kotitalousluottokannan scoring-jakauma*

Milj. euroa	Scoring-luokka	31.12.2011	31.12.2010
Luottokelpoisuus		5 966	5 479
	A1	6.5%	7.5%
"Erinomainen-hyvä 0% < PD <= 0,2%"	A2	14.9%	20.7%
	A3	34.5%	31.3%
	A4	6.9%	5.1%
	B1	10.9%	10.7%
"Hyvä-tydyttävä 0,2% < PD <= 1%"	B2	6.5%	5.9%
	B3	4.4%	3.8%
	B4	3.8%	4.0%
	C1	6.5%	6.0%
"Välttävä-huono 1% < PD < 100%"	C2	2.1%	2.0%
	C3	0.9%	0.9%
	C4	1.3%	1.4%
Luokittelematon	-	0.1%	0.2%
Järjestämätön/perintä, PD = 100%	D	0.6%	0.4%

* PD (Probability of Default) kuvaa luoton todennäköisyyttä muuttua maksukyvyttömäksi 12 kk sisällä. Estimaatit ovat nk. Point-in-Time (PIT) estimaatteja, ja heijastavat luottokelpoisuutta vallitsevassa suhdanteessa.

4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta

Vakuuksien arvostus ja hallinta ovat tärkeä osa luottoriskien hallintaa. Vakuuksien arvostusta ja vakuusarvojen päivitystä varten on laadittu säännöt ja valtuutukset, ja riskipositoiden laskennassa otetaan huomioon varovaisuusperiaatteen mukainen turvaava arvo, joka on vakuuden markkina-arvoa alhaisempi. Arvon alentumisen suuruuden tulee perustua vakuuden markkina-arvon volatilitettiin ja vakuuden likviditeettiin. Vakavaraisuuslaskelmassa huomioidaan vain asuntovakuudet sekä tietyt takaukset ja rahoitusvakuudet. 31.3.2010 otettiin käyttöön yli kolme vuotta vanhojen vakuusarvostusten säännöllinen päivitys. Päivitys tehdään sisäisesti kehitetyn tilastollisen mallin mukaisesti.

Kotitalouksien luotot myönnetään pääasiassa turvaavaa vakuutta vastaan, minkä vuoksi reaaliarvon mahdollinen lasku (lähinnä asunnon hinta) ei suoraan kasvata riskipositiota. Kotitalouksien yhteenlasketuista luotoista noin 5 (4) prosentilla on vakuutena valtiontakaus tai talletus, kun noin 88 (87) prosentilla on Basel II -säännösten mukainen turvaava asuntovakuus. Noin 8 (9) prosentilla saatavista on muu vakuus, jota ei voida ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa (mm. se osa asunnon arvosta, joka ylittää 70 prosenttia).

4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste

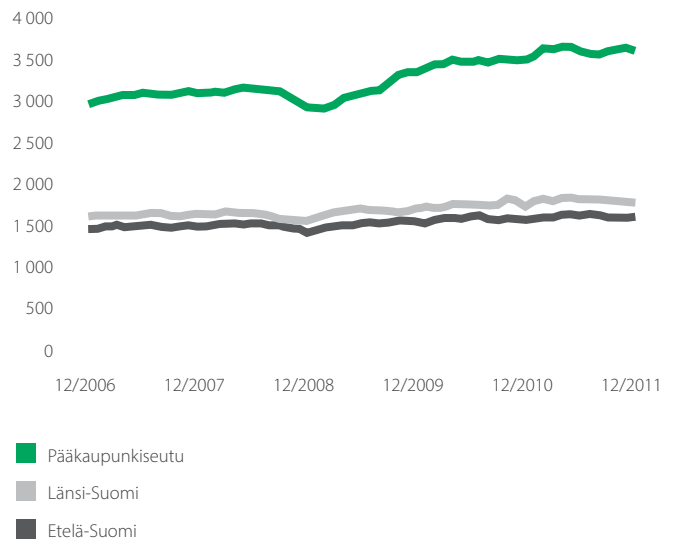
Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien viimeisimmän luotto-päättösajankohdan markkina-arvon ja vakuuksia raskittavien luottojen suhteena. Asuntolainakannan keskimääräinen luototusaste (Weighted Average Loan To Value) oli vuodenvaihteessa 61,4 (62,2) prosenttia. Asuntolainakannasta vain 1,1 (1,4) prosentilla oli yli 90 prosentin luototusaste. Vuoden 2010 loppupuolelta alkaen on panostettu tarkempaan liiketoiminnan ohjaukseen koskien luototusta tapauksissa, joissa luototusaste on korkea ja luotto-luokitus heikko.

Asuntoluottokannan jakautuminen luototusasteittain*

Luototusaste (LTV)	31.12.2011 5 195 milj. euroa	31.12.2010 4 729 milj. euroa
0-50 %	79.4 %	78.8 %
50-60 %	9.3 %	9.3 %
60-70 %	5.9 %	5.9 %
70-80 %	3.0 %	3.0 %
80-90 %	1.4 %	1.6 %
90-100 %	0.6 %	0.7 %
>100 %	0.5 %	0.7 %
Yhteensä	100%	100%

* Taulukko kertoo kuinka suuri osuus luotoista kuuluu tiettyyn luototusasteeseen. Esimerkki: 60.000 eur asuntolaina 100.000 eur asunnon rahoittamiseksi (LTV 60%) jakautuisi 50.000 eur "LTV 0-50%" sammioon ja 10.000 eur "LTV 50-60%" sammioon.

Suurin osa pankin vakuusmassasta koostuu asunnoista. Asuntohintojen kehitys on näin ollen olennainen tekijä pankin riskiprofiilin muodostumisessa. Vuonna 2011 asuntohintojen kehitys on pysynyt vakaana Aktian pääasiallisilla toiminta-alueilla.

Asuntojen keskihinta, euroa/m²

4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu

Riskiperusteisen hinnoittelun mallit heijastavat pääomavaadetta, riskiä sekä jälleenvakuutuskustannusta, joita arvioidaan suhteessa luotoista saatavaan ansaintaan, muuhun asiakassuhteeseen sekä asiakaspotentiaaliin. Vakuutus- ja pankkitoiminnan välinen ristiinmyynti saa entistä suuremman painon asiakaspotentiaalin arvioinnissa. Konttorien kannustejärjestelmät on sidottu siihen, missä määrin uusantolainauksessa ylitetään keskimääräinen riskiperusteinen minimimarginaali.

4.1.3 Luotonanto yrityksille

Uusluotonanto yrityksille suuntautui pienehköihin yrityksiin, ja yritysten luotot supistuivat vuoden alusta 1,4 prosenttia 812 (823) miljoonaan euroon. Yrityslainojen osuus koko luotonannosta pieneni 11,4 (12,4) prosenttiin. Vuoden 2011 loppupuolella toteutettiin uuden toimintastrategian mukainen yritystoiminnan uudelleenjärjestely.

Yritysrahoituksessa asiakasarviointi perustuu tilinpäätösanalyysiin ja luottokelpoisuusluokitukseen. Lisäksi selvitetään mm. kassavirta, kilpailu- asema, suunnitellun investoinnin vaikutukset ja muut ennusteet. Sisäisen luottoluokitusmallin, Aktia-ratingin, sisäänajo jatkui vuoden aikana.

Yritysluottokannan luottoluokitusjakauma (Suomen Asiakastieto)

Luottoluokka Milj. euroa	31.12.2011 758	31.12.2010 761
AAA	9%	11%
AA+	23%	18%
AA	16%	17%
A+	24%	26%
A	20%	21%
B	2%	3%
C	3%	3%
Järjestämätön/perintä	3%	2%
Yhteensä	100%	100%

* konsernin sisäiset erät eivät sisälly taulukkoon

Luottokannan luottoluokitusjakauma parani jonkin verran vuoden aikana. Saamisista yrityksiltä 48 (46) prosenttia on kolmessa alimman maksukyvyttömyystodennäköisyyden ryhmässä, kun 6 (5) prosenttia saatavista kuuluu kahteen heikoimpaan luottoluokkaan.

Yritysrahoituksessa vakuuksien arvostus toteutetaan erillisten ohjeiden mukaisesti huomioiden vakuuskohtainen arvostuspuskuri turvaavan arvon määrittämiseksi. Käyttöomaisuuden arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon käyttöomaisuuden arvon ja yrityksen toimintaedellytysten yhteisvai- kutus. Liikekiinteistöjä ja yritysvakuuksia ei oteta huomioon vakavaraisuus- laskennassa.

Yritysten saatavista 12,0 (12,2) prosenttia taattiin valtion, kunnan tai tal- letuksen vakuudella, kun 27,7 (26,5) prosenttia taattiin turvaavalla asuntova- kuudella. Jäljelle jäävät 60,3 (61,3) prosenttia myönnettiin vakavaraisuuslas- kelmassa kelpaamattomia vakuuksia (esim. liikekiinteistöt), yritysvakuuksia tai yrityksen toimintaa ja kassavirtaa vastaan. Riittämättömät vakuudet ra- joittavat tarkistetun yritysstrategian ja luottopolitiikan mukaisesti luotonan- toa yrityksille.

4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit

Paikallisesti toimivana rahoituslaitoksena Aktia altistuu tietyille keskittymäri- skeille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla säännöillä. Luottopolitiikan ja liiketoimintasuunnitelman puitteissa on lisäksi tehty tarkempia linjauksia keskittymäriskien pienentämiseksi segmentti- ja salkkutasolla.

Luottosalkusta 87,9 prosenttia koostuu kotitalouksille ja suomalaisille asuntoyhteisöille myönnettyistä luotoista, ja kotitalouksien saamisista 87,5 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Yritysten saamisista noin 28 prosen- tilla on turvaava asuntovakuus. Aktian luottoriskitaso reagoi herkästi koti- maisen työllisyyden ja asuntojen hinnankorotuksen muutoksiin.

Lisäksi Aktialla on tietyillä alueilla vahva markkina-asema, mikä aihe- uttaa maantieteellisen keskittymäriskin. Koska näiden konttorien volyymit ovat koko salkkuun nähden pieniä, eikä Aktialla ole toimintaa paikkakun- nilla, jotka ovat hyvin riippuvaisia yksittäisistä työnantajista, maantieteel- lisen keskittymäriskin vaikutuksia kotitalouksien luotonantoon pidetään vähäisinä.

Aktian koko yritysluottosalkkuun nähden erityisesti kiinteistö- ja raken- nusrahoitus muodostaa keskittymäriskin, joka perustuu aikaisempaan stra- tegiseen valintaan luoda erityisosaamisen myötä arvoketju, johon kuuluvat projekti- ja kohderahoituksen lisäksi myös välityspalvelut, vakuutukset ja loppuasiakkaiden rahoitus. Tämä keskittyminen on vähitellen vähenemäs- sä.

Yritysluottokannan toimialajakauma

Toimiala Milj. euroa	31.12.2011 812	31.12.2010 823
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoi- minta	3.6 %	3.1 %
Teollisuus	6.6 %	7.3 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	2.2 %	2.0 %
Rakentaminen	6.9 %	7.3 %
Kauppa	11.8 %	10.5 %
Hotelli ja ravintola	3.8 %	4.1 %
Kuljetus	7.9 %	7.3 %
Rahoitus	13.7 %	17.0 %
Kiinteistö	30.7 %	30.7 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yritys- palvelut	7.8 %	8.1 %
Muut palvelut	6.3 %	4.7 %
- ryhmäkohtainen arvonalennus	-1.4 %	-2.0 %
Yhteensä	100%	100%

Luotot asuntoyhtiöille eivät ole mukana tämän taulukon luvuissa

4.1.5 Viivästyneet maksut

Luotot, joiden maksut olivat 1–30 päivää viivästyneitä, vähenivät 160 (171) miljoonaan euroon eli 2,24 (2,56) prosenttiin luottokannasta vuonna 2011. Myös luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, vähenivät 53 (56) miljoonaan euroon eli 0,75 (0,83) prosenttiin luottokannasta. Yli 90 päi- vää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perin- täsaatat, sitä vastoin lisääntyivät 60 (36) miljoonaan euroon eli 0,84 (0,54) prosenttiin luottokannasta. 24 miljoonan euron kasvusta 16 miljoonaa euroa kohdistuu kotitalouksien luottoihin ja 8 miljoonaa euroa yritysluot- toihin. Kotitalouksien luottojen kasvu tulee osittain muutamista yksittäisistä sijoitus- tai rakennusrahoitusprojekteista. Myös yritysluotoissa kasvu johtuu yksittäisistä uudelleenjärjestelyn tai perinnän kohteena olevista tapauksis- ta. Näihin liittyvät tappioriskit on otettu huomioon joko kohdistetuissa tai ryhmäkohtaisissa arvonalentumisissa. Viimeisen vuosineljänneksen aikana perustettiin erikoisrahoitusyksikkö, johon kohonneen riskin asiakkuudet keskitettiin.

Kotitalouksien normaaliin luotonantoon liittyvät järjestämättömät luo- tot lisääntyivät noin 10 miljoonaa euroa, ja ne koostuvat pääosin lainoista, jotka on myönnetty ennen vakuuksien markkina-arvon korkeaan luototus- asteeseen liittyvien rajoitusten voimaan astumista. Saatavista 92 prosentilla on riittävät vakuudet ja mahdolliset tappioriskit on huomioitu kohdistetuis- sa arvonalentumisissa.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,51 (0,30) pro- senttia koko luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät lisäksi taseen ulko- puoliset takaussitoumukset.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

Vrk	31.12.2011	%	
		kannasta	31.12.2010 kannasta
1–30	160	2,24	171 2,56
josta kotitalouksi- en osuus	115	1,61	118 1,75
31–89	53	0,75	56 0,83
josta kotitalouksi- en osuus	46	0,64	45 0,67
90–	60	0,84	36 0,54
josta kotitalouksi- en osuus	36	0,51	20 0,30

*vakuuksien käypä arvo kattaa 92 % Aktia Pankin luotoista

Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta, olivat vuoden lopussa 263 (257) miljoonaa euroa. Näistä järjestämättömien luottojen osuus oli 51 (31) miljoonaa euroa. Järjestämättömien saatavien vakuuksien markkina-arvo oli noin 90 prosenttia saatavasta.

Hoitamattomat luotot , joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta

Milj. euroa	31.12.2011		
Päivät	Tasearvo	% kannasta	Vakuuden käypä arvo
1–30	159	2,22	145
31–89	53	0,74	50
90–	51	0,72	45

Milj. euroa	31.12.2010		
Päivät	Tasearvo	% kannasta	Vakuuden käypä arvo
1–30	171	2,56	156
31–89	55	0,82	49
90–	31	0,46	29

4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset

Luotto- ja takaussaatavien yhteenlasketut arvonalentumiset vähenivät vuoden aikana 2,5 miljoonaa euroa 10,5 (13,0) miljoonaan euroon. Arvonalentumisista 1,4 (0,7) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 9,1 (12,3) miljoonaa euroa yrityksistä.

Kauden lopussa ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat salkkutasolla yhteensä 14,0 (19,3) miljoonaa euroa, josta 7,3 (7,3) miljoonaa euroa liittyi kotitalouksien ja pienempien yritysten luottojen osuuteen ja 6,7 (12,0) miljoonaa euroa suurempiin, yksittäin arvostettuihin yrityssaataviin.

Luottojen arvonalentumiset olivat kauden aikana yhteensä 0,1 (0,2) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen osalta vastaava luku oli 1,1 (1,5) prosenttia koko yritysluotonannosta.

Lainakantaan kohdistuvat arvonalennukset

Milj. euroa	31.12.2011	31.12.2010
Lainakanta ennen arvonalennuksia	7 180	6 711
Sopimuskohtaiset arvonalennukset	-49	-38
Josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-39	-31
Josta muihin luottoihin kohdistettu	-10	-7
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset	-14	-19
Lainakanta, tasearvo	7 117	6 654

4.1.7 Luotonanto paikallispankeille

Pankkiasiakkaiden rahoitus pohjautuu yksilölliseen luottoarvioon ja päätöksentekoon. Konsernin hallituksen vuosittain määrittelemät paikallispankkien lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen limiitit perustuvat paikallispankin omiin varoihin ja vakavaraisuuteen sekä saatuihin vakuuksiin. Vuodenvaihteessa likvideettirahoitusta koskevia sitovia luottolupauksia oli yhteensä 181,3 (341,9) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat 51 (51) yksittäisen säästöpankin ja POP Pankin kesken. Likvideettirahoitusta oli käytössä 1,3 (3) miljoonaa euroa. Rahoitus vakuuksia vastaan oli 58 (10) miljoonaa euroa.

Limiittien puitteissa voidaan käyttää myös muita vastapuoliriskillisiä instrumentteja (lähinnä johdannaisia). Johdannaissojimuksiin liittyvän vastapuoliriskin pienentämiseksi on tehty kahdenvälisiä sopimuksia vakuuksien asettamisesta. Vakuusvaatimus määräytyy paikallispankin omien varojen perusteella, ja se rajoittaa avoimen position enimmäismäärää.

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee riskiä, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin, ja se liittyy jälleerahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleerahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleerahoituksen saatavuuteen sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Tavoitteena on ylläpitää maksuvalmiuspuskuria, joka kattaa vähintään vuoden ulos menävät rahavirrat.

Vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta, hypoteekkipankin joukkovelkakirjalainat, keskusrahailaitoksena vastaanotetut talletukset sekä riittävä maksuvalmiuspuskuri ovat pankkitoiminnan maksuvalmiusriskien hallinnan kulmakiviä.

Pankin antolainaus rahoitetaan yleisön talletuksilla ja sijoituksilla sekä varainhankinnalla raha- ja pääomamarkkinoilta. Lyhytaikaisen rahoitustarpeen kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Yleisön, yhteisöjen ja luottolaitosten talletukset olivat vuodenvaihteessa 4 757 (4 356) miljoonaa euroa.

Jälleerahoitusriskien hallinnassa Aktia ottaa oman antolainaustoimintansa lisäksi huomioon sitoumuksensa säästöpankeille ja POP Pankeille, joiden keskusluottolaitoksena se toimii. Paikallispankit ovat myös tärkeä rahoituslähde Aktialle.

Markkinaehtoisessa jälleerahoituksessa käytetään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudatetaan riittävää hajautusta eri markkinoille. Aktia Hypoteekkipankki Oyj on strategisesti tärkeä kanava kilpailukykyisen ja pitkäaikaisen rahoituksen hankinnalle. Merkittävä osa pitkäaikaisesta jälleerahoituksesta muodostuu Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemista asuntovakuudellisista joukkovelkakirjalainoista.

Viiden miljardin euron emissio-ohjelman puitteissa on laskettu liikkeeseen 3 286 miljoonaa euroa asuntovakuudellisia joukkovelkakirjalainoja. Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski marraskuussa ohjelman puitteissa liikkeeseen pitkäaikaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarle-

hen) yhteensä 61 miljoonaa euroa. Lisäksi Aktialla on 500 miljoonan euron kotimainen joukkovelkakirjalainaohjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 319 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten rahoitustarpeiden kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Liikkeeseen laskettuja sijoitustodistuksia oli vuoden 2011 lopussa 429 miljoonaa euroa.

Aktia laajentaa aktiivisesti jälleenrahoituspohjaansa ja ottaa käyttöön uusia jälleenrahoitusohjelmia. Aktia Pankki laski lokakuussa liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarlehen) pankin yhteensä 20 miljoonan euron EMTN-ohjelman puitteissa osana valmisteluja uuden pankkisääntelyn (Basel III) varalta.

Korkealaatuisista arvopapereista koostuvan likviditeettisalkun tarkoituksena on tarjota suojaa lyhytaikaisia likviditeetinvaihteluita vastaan realisoimalla tai käyttämällä niitä vakuuksina niin sanotuissa repo-sopimuksissa (repurchase agreement) tai keskuspankkirahoituksessa.

Likviditeettisalkun rakenne esitellään lähemmin kohdassa 6.2, jossa käsitellään pankin sijoitustoiminnan vastapuoliriskejä. Likviditeettisalkun rahoitusvarat, joita edellä mainitulla tavalla voidaan käyttää maksuvalmiuspuskurina, olivat vuodenvaihteessa noin 1 540 miljoonaa euroa, mikä vastaa yli kahden vuoden ulos menevää rahavirtaa ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Tuleva sääntely asettaa uusia vaatimuksia likviditeetille, ja se lisää n.k. seniorirahoituksen tarvetta. Näiden vaikutusten lieventämiseksi kauden aikana ryhdyttiin moniin toimenpiteisiin.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:tä koskien tehtiin paikallispankkien kanssa sopimus, joka velvoittaa kaikki Hypoteekkipankin lainoja välittävät pankit osallistumaan vastaavassa suhteessa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n seniorirahoitukseen. Seniorirahoitus tehdään erissä, joista ensimmäinen toteutui marraskuussa.

Paikallispankkiyhteistyössä uudistettiin maksuvalmiusluottolimiittejä koskevat linjaukset, minkä seurauksena limiitit vastaavat paremmin tarkoitustaan.

Aktian uuden yritysasiakasstrategian myötä saavutetaan parempi yritysasiakkaiden otto- ja antolainauksen tasapaino.

Markkinaehtoisen varainhankinnan turvaamiseksi hyödynnetään kansainvälisesti tunnetun luottoluokituslaitoksen luokitusta. Aktia-konserni on vuodesta 1999 käyttänyt kansainvälistä luottoluokituslaitos Moody's Investors Serviceä. Kansainvälisen luottoluokituslaitos Moody's Investors Servicen Aktia Pankki Oyj:lle antama luottoluokitus on ollut 25.11.2011 alkaen tarkkailussa. Aktian lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on P-1. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellinen vahvuus C.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on Aa1.

Konserninjohto vastaa rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti maksuvalmiusriskejä ja niihin liittyviä limiittejä ja raportoi näistä hallitukselle ja konserninjohdolle. Treasury vastaa pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti saatavien ja velkojen erääntymistä tukkumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hinnanmuodostusta seurataan huolellisesti. Treasury toteuttaa vahvistetut likviditeettipositivoiden muutostoimenpiteet.

6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta

6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät

Enin osa pankkikonsernin rahoitusvaroista arvostetaan käypään arvoon. Arvostus perustuu aktiivisilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin tai havainnoitavaan markkinatietoon perustuviin arvostusmenetelmiin.

Rahoitusvarojen arvostus perustuu tietyiltä osin noteeraamattomiin hintoihin tai yrityksen omiin arvioihin. Vuodenvaihteessa tämä osa oli 1,8 miljoonaa euroa. Nämä olivat pääasiassa osuuksia rahastoissa, jotka ovat sijoittaneet noteeraamattomiin yhtiöihin.

6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella

Käyvän arvon määrittämisellä on seuraavanlainen hierarkia:

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörsiosakkeet sekä johdannaissopimukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu mahdollisuuksien mukaan oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat tilinpäätöspäivän markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän ryhmään kuuluvat lähinnä listaamattomat osakeinstrumentit ja -rahastot sekä muut listaamattomat rahastot.

Arvostusmenetelmät	31.12.2011			
	Markkina-arvo ryhmitelty			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Myytävisissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	1 795,7	78,7	0,0	1 874,4
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	1,8	1,8
Yhteensä	1 795,7	78,7	1,8	1 876,2
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	0,0	20,0	0,0	20,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	20,0	0,0	20,0
Johdannaissopimukset, netto	0,7	139,4	0,0	140,1
Yhteensä	0,7	139,4	0,0	140,1
Rahoitusvarat yhteensä	1 796,4	238,1	1,8	2 036,3

Arvostusmenetelmät	31.12.2010			
	Markkina-arvo ryhmitely			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	2 501,7	89,7	0,0	2 591,4
Osakkeet ja osuudet	4,0	0,0	2,0	6,0
Yhteensä	2 505,7	89,7	2,0	2 597,4
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	0,0	21,5	0,0	21,5
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	21,5	0,0	21,5
Johdannaissopimukset, netto				
	2,0	76,9	0,0	79,0
Yhteensä	2,0	76,9	0,0	79,0
Rahoitusvarat yhteensä	2 507,8	188,1	2,0	2 697,8

6.1.2 Tapahtumat tasolla 3

Oheisessa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kurssiin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Milj. euroa									
Käypä arvo 1.1.2011	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	2,0
Hankinnat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
Myyntit	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	-0,4	0,0	-0,4	-0,4
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2011	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	1,8	0,0	1,8	1,8

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvo-paperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Milj. euroa									
Käypä arvo 1.1.2010	0,0	0,0	0,0	5,4	54,4	59,8	5,4	54,4	59,8
Hankinnat	0,0	6,1	6,1	1,5	0,0	1,5	1,5	6,1	7,6
Myyntit	0,0	0,0	0,0	-2,4	-11,9	-14,3	-2,4	-11,9	-14,3
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,3	0,1	-0,4	-0,3
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,1	1,1	1,0	-0,1	1,1	1,0
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	11,7	0,0	11,7	11,7
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2010	0,0	6,1	6,1	4,5	54,3	58,8	4,5	60,4	64,9

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille.

Herkkyysanalyysi rahoitusvaroilte jotka kuuluvat tasoon 3	31.12.2011		31.12.2010	
	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle
Milj. euroa				
Myytävässä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopa-perit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	1,8	-0,4	2,0	-0,4
Yhteensä		-0,4	2,0	-0,4

Korkoinstrumenttien osalta arvoa on testattu oletamalla korkotason nousuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa. Osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu laskevan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon tulos- tai arvonmuutoksen vaikutus konsernin omiin varoihin olisi 0,1 (0,1) prosenttia.

6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta korkokatteiden kehitykseen ja volatiliiteettiin liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian sekä limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puiteiden ja limiittien sisällä. Pankin treasury suorittaa transaktiot rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi sovitun strategian ja vahvistettujen limiittien puiteissa.

6.2.1 Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellinen korkoriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluajankohtien eroavaisuuksista. Liiketoiminnan ohjauksen kautta tehtävän anto- ja ottolainauksen korkosidonnaisuuksien matchingin lisäksi käytetään suojaavia korkojohdannaisia ja likviditeettisalkun kiinteäkorkoisia sijoituksia korkokatteiden pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkäaikaisessa matalien korkojen ympäristössä.

Rakenteellisen korkoriskin simulointiin käytetään dynaamista taseriskienhallintamallia. Malli huomioi taseen rakenteen vaikutukset suunnitellun kasvun ja simuloidun asiakaskäyttötymisen perusteella. Lisäksi sovelletaan dynaamisen tai paralleelin korkomuutoksen korkoskenaarioita. Analyysijakso on jopa 5 vuotta ja se osoittaa, että alhaisempi markkinakorkotaso heikentäisi korkokatteiden kehitystä, kun taas korkeammat markkinakorot vahvistaisivat korkokatteiden kehitystä. Esimerkiksi korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön alaspäin heikentäisi pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana -6,9 (+6,7) miljoonaa euroa, kun 12–24 kuukauden aikana korkokate pienenisi -9,7 (+6,5) miljoonaa euroa. Korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön ylöspäin parantaisi sen sijaan pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana +9,5 (-10,1) miljoonaa euroa, kun 12–24 kuukauden aikana korkokate paranisi +8,1 (-7,2) miljoonaa euroa.

Konsernin hallituksen konserninjohtajalle rakenteellisen korkoriskin hallintaa varten antamat limiitit koskevat vähimmäiskorkokatteiden ylläpitämistä 5 vuoden ajan olettaen, että alhaisten korkojen skenaario jatkuu. Muut rakenteellisen korkoriskin hallintaan liittyvät limiitit ovat hintariskin pääomalimiitti, vastapuolilimiitit sekä sallituille instrumenteille ja juoksu-ajolle annetut limiitit. Sekä vakaata korkokatetta että pääoman sitoutumista koskevat limiitit on johdettu konsernin ICAAP-prosessista ja viranomaisvakavaraisuuden tavoitteista.

Pankin rakenteellisen korkoriskin suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset esitellään tarkemmin liitteessä K 20.

6.2.2 Hintariski ja luottospread-riski

Hintariski on korkovaihtelujen tai luottospreadin muutosten seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon muutos. Likviditeettisalkun suuruutta ja maturiteettia rajoitetaan ja riskitasoa hallitaan dynaamisiin korkosokkeihin (tarkempi kuvaus kohdassa 6.2.6) kytketyllä pääomaliimitillä. Korkosokin vaikutukset otetaan viranomaisohjeiden mukaisesti huomioon vain rahoitusvarojen osalta.

Luottospread-riskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla on likvidit markkinat (kuten useimmat sijoitusinstrumentit), markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä on tapana pitää markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hinta- ja luottospread-riskiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -18,3 miljoonaa euroa. Joulukuun 2011 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli -34,9 (-16,6) miljoonaa euroa.

Pankkitoiminnan likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista ja jonka hoidosta vastaa pankin treasury, oli vuoden 2011 lopussa 1 968 (2 677) miljoonaa euroa sisältäen Aktia Pankin likviditeettisalkun sekä muut pankkitoiminnan korkosijoitukset.

Myytävässä olevista rahoitusvaroista 69 (57) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 21 (30) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 10 (12) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelkakirjalainat) ja noin 0 (1) prosenttia sijoituksia muihin yrityksiin.

Likviditeetin hallinnasta ja johdannaisopimusten tekemisestä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta (vähintään Moody's A3 tai vastaava). Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan lisäksi panttaussopimuksille (CSA) asetettavien vaatimusten avulla. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitussuunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuoliriskien limiiteistä. Positiot arvostetaan markkina-arvoon ja niitä seurataan päivittäin.

Pankin likviditeettisalkun korkosijoitusten luottoluokitusjakauma

	31.12.2011	31.12.2010
	1 968	2 677
Aaa	55.6 %	53.0 %
Aa1–Aa3	21.9 %	32.3 %
A1–A3	11.9 %	10.8 %
Baa1–Baa3	6.3 %	0.8 %
Ba1–Ba3	1.9 %	0.7 %
B1–B3	0.0 %	0.0 %
Caa1 tai heikompi	0.0 %	0.0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	2.1 %	1.8 %
Ei luottoluokitusta	0.3 %	0.6 %
Yhteensä	100.0 %	100.0 %

Pankkikonsernin likvideettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Aktia Pankkikonserni	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*)		Finanssi- laitokset poisl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihto- ehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10	12/11	12/10
EU AAA	145,2	237,6	915,7	991,3	309,4	589,1	-	13,0	-	-	-	-	-	-	1 370,4	1 831,0
Suomi	61,3	67,7	110,9	105,5	37,4	209,0	-	8,0	-	-	-	-	-	-	209,7	390,2
Muut AAA-maat	83,9	169,9	804,7	885,8	272,0	380,1	-	5,0	-	-	-	-	-	-	1 160,7	1 440,8
EU < AAA	51,4	92,3	351,9	448,9	36,8	109,5	1,9	2,7	-	-	-	-	-	-	442,0	653,4
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreikka	-	14,2	2,3	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,3	17,3
Irlanti	-	-	27,2	26,3	-	16,7	-	-	-	-	-	-	-	-	27,2	43,0
Italia	-	-	59,6	72,8	-	21,1	-	-	-	-	-	-	-	-	59,6	93,9
Portugali	22,1	28,6	76,2	117,5	8,2	25,6	0,8	1,6	-	-	-	-	-	-	107,3	173,3
Espanja	29,3	49,5	186,6	229,2	28,6	46,1	1,1	1,1	-	-	-	-	-	-	245,6	325,9
Muut maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eurooppa poisl. EU	-	-	50,1	62,4	30,1	55,6	-	-	-	-	-	-	-	-	80,2	118,0
Pohjoisamerikka	-	-	32,7	32,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32,7	32,7
Muut OECD-maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	-	-	-	-	42,7	42,1	-	-	-	-	-	-	-	-	42,7	42,1
Muut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	196,7	329,9	1 350,3	1 535,3	419,1	796,3	1,9	15,7	-	-	-	-	-	-	1 968,0	2 677,2

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Rahoitusvaroista 10,7 (3,0) prosenttia ei täyttänyt sisäisiä instrumenttikohdattaisia vaatimuksia. Näistä vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja oli 8,3 (1,9) prosenttia. Muutos johtuu lähinnä portugalilaisiin ja espanjalaisiin vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin tehdyistä sijoituksista, koska maiden luottoluokitusta on laskettu vuoden aikana. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttamattomat arvopaperit, joilla on luottoluokitus, olivat yhteensä 0,3 (0,0) prosenttia ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttamattomat arvopaperit, joilla ei ole luottoluokitusta, 0,3 (0,6) prosenttia.

Vuoden aikana ei kirjattu arvonalentumistappioita (31.12.2010: 0,0 milj. euroa).

Sijoituksia yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin on tehty vain euroalueen sisällä.

6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriski pankkikonsernissa

Suojaavia johdannaisia käytetään riittävän korkokatteen varmistamiseksi myös alhaisten korkojen ympäristössä. Lisäksi tietyille paikallispankeille välitetään korkojohdannaisia Aktian tasehallintapalvelun puitteissa.

Johdannaissopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkeaa ulkoista luottoluokitusta (Moody's A3 tai vastaava).

Vastapuoliriskien vähentämiseksi entisestään sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa Aktialla oli johdannaispositiivisia markkina-arvosta, josta paikallispankeille välitetyt johdannaiset olivat markkina-arvoltaan 95,7 miljoonaa euroa. Avoin positio saatujen vakuuksien jälkeen oli yhteensä 25,5 miljoonaa euroa ja korkeintaan 5 miljoonaa euroa vastapuolta kohti, lukuun ottamatta yhtä vastapuolta, jossa avoimet positiot olivat 10 miljoonaa euroa.

Johdannaispositiot arvostetaan markkina-arvoon jatkuvasti. Jos markkina-arvo puuttuu, käytetään kolmannen osapuolen riippumatonta arvostusta.

6.2.4 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankkikonsernin valuuttapositioiden negatiivista arvonmuutosta erityisesti euroon nähden.

Pankkitoiminnan valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuuttariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta sovittujen valtuuksien puitteissa.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 3,4 (1,3) miljoonaa euroa.

6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä.

Pankkitoiminnassa ja emoyhtiössä ei kummassakaan harjoiteta osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä kiinteistösijoittamista tuottotarkoituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,7 (3,4) miljoonaa euroa. Toiminnalle välttämättömät tai strategiset osakesijoitukset olivat 1,8 (26,9) miljoonaa euroa. Ålandsbanken Oyj:n osakeomistus myytiin kauden aikana.

6.2.6 Riskiherkkyys

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko- ja luottospread-riski. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto pankkikonsernin myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkyydestä eri markkinariskiskenaarioissa 31.12.2011 ja 31.12.2010. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritel-

ty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan +3:a prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen +1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti 3 ja 1 prosentin välillä. Viranomaisohjeiden mukaisesti vaikutukset rahoitusvaroihin otetaan huomioon vain silloin, kun korkoriski ylöspäin aiheuttaa hintariskin.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan -2:ta prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen -1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti -2 ja -1 prosentin välillä. Kun vain vaikutus rahoitusvaroihin otetaan huomioon, korkotason laskeminen aiheuttaa yleensä sijoitusten arvon nousun.

Luottospread-riski: Riski, että spreadit eli vastapuolikohtaiset riskipreemiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava prosenttiluku, joka perustuu luottoluokitukseen ja sijoituksen tyyppiin ja vaihtelee 0,2 prosentin (AAA-valtionpaperit) ja 4 prosentin (esim. yrityspaperit, joilla huonompi etuoikeus < BBB+) välillä. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttauskäyrää siirretään paralleelista tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on osakkeiden osalta -50 prosenttia ja kiinteistöjen osalta -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen.

7. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Riskeistä aiheutuvat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät konsernin uskottavuutta markkinoilla.

Konsernilla on hallituksen vahvistama operatiivisten riskien hallintapolitiikka. Sen mukaisesti konsernin tärkeimpiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti. Riskikartoituksen tuloksena on todennäköisyys- ja vaikutusarvio, jonka perusteella riskimielimet ottavat kantaa siihen, miten riskejä on hallittava. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennalta ehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuussuunnittelun periaatteet.

Riskitapahtumat, joilla on merkittävää taloudellista vaikutusta, mukaan lukien läheltä piti -tapahtumat, kirjataan ja raportoidaan eteenpäin, ja riskitapahtuman aiheuttaneisiin prosesseihin, järjestelmiin, osaamiseen tai sisäiseen valvontaan liittyviin puutteisiin puututaan järjestelmällisesti. Myös mahdolliset seuraamukset asiakkaille pyritään hoitamaan nopeasti ja proaktiivisesti. Konsernin riskienvalvonta analysoi riskitapahtumaa koskevat tiedot järjestelmällisesti ja laatii toimenpidesuunnitelmat riskien vähentämiseksi prosessi- tai konsernitason tasolla. Riskienvalvonta vastaa myös säännöllisestä raportoinnista hallitukselle.

Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta kuuluu liiketoiminta-alueille ja linjaorganisaatiolle. Riskien hallintaan kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Kunkin liiketoiminta-alueen johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävytydestä. Prosessikuvaus laaditaan tarpeen mukaan.

Kukin esimies vastaa siitä, että hänen ohjeita noudatetaan hänen omassa yksikössään. Sisäinen tarkastus analysoi prosesseja säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden sisäisen valvonnan luotettavuutta. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennalta ehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutusosuutta esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

7.1 Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden tai menetetyt liikearvon riskiä. Konserni pyrkii rajoittamaan heikkolaatuisen sopimusdokumentaation riskiä noudattamalla jokapäiväiseen toimintaansa kuuluvissa sopimussuhteissa pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioehtoisia sopimuksia laadittaessa konttorien ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä konsernin lakiasiantuntijoiden puoleen. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Konsernissa on varattu erityisiä asiantuntijaresursseja tukemaan määräysten noudattamista (compliance) konsernissa, erityisesti sijoituspalvelujen tarjonnan yhteydessä.

Markkina-arvoherkkyys milj. euroa	Liquideettisalkku		Kassavirtasuojaus (johdannaiset)		Summa		2010	%
	2011	2010	2011	2010	2011	%		
Markkina-arvo 31.12.	1 968,0	2 677,2	18,4	45,6	1 986,4	100,0 %	2 722,8	100,0 %
Korkoriski ylös	-60,5	-85,1	-8,9	-22,1	-69,4	-3,5 %	-107,2	-3,9 %
Korkoriski alas	48,0	64,2	11,6	26,6	59,6	3,0 %	90,8	3,3 %
Spreadiriski	-31,6	-43,7	0,0	0,0	-31,6	-1,6 %	-43,7	-1,6 %
Osakeriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %

K2 liitteet, Pankkikonsernin vakavaraisuus ja vastuut

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Yhteenvedo	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Ensisijaiset omat varat	392 625	393 449	393 089	378 350	371 523
Toissijaiset omat varat	206 441	210 261	213 443	205 462	214 149
Omat varat	599 066	603 710	606 532	583 812	585 673
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	3 321 647	3 294 405	3 299 995	3 307 822	3 324 444
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-	-	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	372 332	348 647	348 647	348 647	348 647
Riskipainotetut erät yhteensä	3 693 979	3 643 052	3 648 643	3 656 469	3 673 092
Vakavaraisuusaste, %	16,2	16,6	16,6	16,0	15,9
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	10,6	10,8	10,8	10,3	10,1
Minimipääomavaade	295 518	291 444	291 891	292 517	293 847
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	303 548	312 266	314 641	291 294	291 825

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttapositivoiden yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

Pankkikonsernin omat varat

	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Rahastot	44 558	44 558	44 558	44 558	44 558
Määräysvallattomien omistajien osuus	57 735	58 249	58 599	45 354	44 291
Edellisten tilikausien voitto	96 183	95 898	95 898	95 420	65 818
Kauden voitto	24 718	22 410	16 860	10 529	50 080
./ osinkovaraus	-21 285	-15 778	-10 520	-5 273	-20 809
Pääomalaina	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Yhteensä	394 908	398 338	398 395	383 588	376 938
./ aineettomat hyödykkeet	-2 283	-4 889	-5 306	-5 238	-5 415
Ensisijaiset omat varat	392 625	393 449	393 089	378 350	371 523
Käyvän arvon rahasto	-34 871	-31 464	-28 101	-28 713	-16 612
Ylempiin toissijaisiin varoihin kuuluvat lainat	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin varoihin kuuluvat lainat	196 312	196 725	196 544	189 175	185 762
Toissijaiset omat varat	206 441	210 261	213 443	205 462	214 149
Omat varat yhteensä	599 066	603 710	606 532	583 812	585 673

Pankkikonsernin riskipainotetut vastuut

Kokonaisvastuut 12/2011

Riskipainotetut sitoumukset

Riskipaino	Taseen ulkopuoliset sitoumukset			Riskipainotetut sitoumukset				
	Taseen varat		Yhteensä	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
0 %	1 252 016	28 959	1 280 975	-	-	-	-	-
10 %	1 050 520	0	1 050 520	105 052	103 798	103 241	110 395	121 166
20 %	693 523	186 658	880 181	146 579	158 909	191 578	227 692	243 078
35 %	5 529 080	67 691	5 596 771	1 943 650	1 898 251	1 857 274	1 811 582	1 780 752
50 %	674	0	674	337	389	402	-	44
75 %	573 646	93 045	666 690	450 881	458 022	465 691	470 332	478 225
100 %	563 334	88 268	651 602	601 809	616 560	624 719	636 979	646 815
150 %	26 348	798	27 146	40 121	30 115	31 350	21 243	20 446
Yhteensä	9 689 142	465 418	10 154 560	3 288 429	3 266 045	3 274 256	3 278 224	3 290 526
Johdannaiset *)	370 883		370 883	33 218	28 360	25 740	29 598	33 918
Yhteensä	10 060 025	465 418	10 525 443	3 321 647	3 294 405	3 299 995	3 307 822	3 324 444

*) koskee johdannaissopimusten luottovasta-arvoa

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service tai Standard & Poor's -luottoluokituslaitosten luokituk-
sia saamiin valtioita ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, yrityksiltä sekä katettuihin joukkolainoihin. Pankkien ja kiinteistövuokuel-
listen joukkovelkakirjalainojen riskipaino määräytyy sijaintivaltion luottoluokan mukaan.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

	2011	2010	2009	12/2011	9/2011	6/2011	3/2011	12/2010
Bruttotuotot	187 820	208 528	199 383					
- 3 vuoden keskiarvo	198 577							
Operatiivisen riskin pääomavaade				29 787	27 892	27 892	27 892	27 892
Riskipainotettu määrä				372 332	348 647	348 647	348 647	348 647

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Vastuiden kokonaisuus vastuuryhmittäin ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta ja sen jälkeen
Tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan

Vastuuryhmä	Sopimuksen mukainen vastuu	Arvon- alentuminen	Nettovastuu	Takaukset ja muu substiiutio	Vastuu substitu- tion jälkeen	Rahoitus- vakuudet	Vastuu vakuuksien jälkeen	Riski- painotettu määrä	Pääoma- vaade
1 Valtiot ja keskuspankit	646 798	0	646 798	290 146	936 944	0	936 944	0	0
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	54 150	0	54 150	30 415	84 565	0	84 565	0	0
3 Julkisyhteisöt	1 473	0	1 473	2 348	3 821	0	3 821	764	61
4 Kansainväliset kehityspankit	42 677	0	42 677	0	42 677	0	42 677	0	0
5 Kansainväliset organisaatiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Luottolaitokset	1 281 073	0	1 281 073	9 266	1 290 339	-272 540	1 017 799	174 022	13 922
7 Yritykset	801 645	-3 771	797 874	-66 720	731 154	-50 541	680 614	567 387	45 391
8 Vähittäisaamiset	969 772	-3 427	966 345	-263 645	702 700	-35 997	666 703	450 890	36 071
9 Kiinteistövakuudelliset	5 596 771	0	5 596 771	0	5 596 771	0	5 596 771	1 943 650	155 492
10 Eräntyneet saamiset	101 938	-39 719	62 219	-1 809	60 410	-3 563	56 847	69 242	5 539
11 Korkean riskin erät	4 691	-2 600	2 091	0	2 091	0	2 091	2 669	214
12 Katetut joukkolainat	1 050 520	0	1 050 520	0	1 050 520	0	1 050 520	105 052	8 404
13 Arvopaperistett erät	848	0	848	0	848	0	848	170	14
14 Lyhytaikaiset yritysraamiset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 Sijoitusrahastosijoitukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16 Muut erät	36 652	-14 049	22 603	0	22 603	0	22 603	7 801	624
	10 589 010	-63 566	10 525 443	0	10 525 443	-362 640	10 162 803	3 321 647	265 732

Vastuut on bruttokirjattu.

Saamisryhmä Kiinteistövakuudelliset kuvaa saamisia, joilla on määräysten mukainen kattava asuntovakuus (Finanssivalvonnan standardi 4.3c).

Vastuut on siirretty alhaisemman pääomavaateen vastuuryhmiin, kun vastuuseen liittyy Finanssivalvonnan standardin 4.3e mukainen takaus. Suomen valtion, muiden valtioiden, suomalaisten kuntien, seurakuntien ja pankkien takaukset hyväksytään. Yritysten antamat takaukset ovat hyväksyttäviä, jos yrityksen luottoluokitus on riittävä ja takaus täyttää muut standardin edellytykset.

Rahoitusvakuudet käsitellään kattavalla menetelmällä käyttäen Finanssivalvonnan määrittämiä volatiliiteettikorjauksia (Finanssivalvonnan standardi 4.3e). Rahoitusvakuuksia ovat talletukset, pörssioteeratut osakkeet ja muut arvopaperit.

Keskimääräiset kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Kokonaisvastuut ennen vähentämistekniikojen vaikutusta				
	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	Keskimäärin
					2011
1 Valtiot ja keskuspankit	509 361	579 097	510 323	646 798	561 395
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	50 627	51 620	48 881	54 150	51 320
3 Julkisyhteisöt	1 374	1 357	1 352	1 473	1 389
4 Kansainväliset kehityspankit	41 304	41 958	43 337	42 677	42 319
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 609 991	1 359 208	1 364 663	1 281 073	1 403 734
7 Yritykset	839 513	824 016	820 568	797 874	820 493
8 Vähittäisaamiset	947 597	943 856	940 602	966 345	949 600
9 Kiinteistövakuudelliset	5 234 977	5 377 545	5 490 912	5 596 771	5 425 051
10 Erääntyneet saamiset	41 509	61 028	58 512	62 219	55 817
11 Korkean riskin erät	2 256	2 091	2 062	2 091	2 125
12 Katetut joukkolainat	1 103 951	1 032 414	1 037 980	1 050 520	1 056 216
13 Arvopaperistetut erät	1 492	1 277	1 043	848	1 165
14 Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	27 061	87 096	37 202	22 603	43 490
	10 411 013	10 362 562	10 357 437	10 525 443	10 414 114

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	570 165	6 742	69 891	-	-	646 798
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	14 872	31 029	4 995	2 534	720	54 150
3 Julkisyhteisöt	-	141	570	77	686	1 473
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	22 751	19 926	-	42 677
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	76 178	347 273	563 534	186 867	107 221	1 281 073
7 Yritykset	130 874	89 333	234 402	84 658	258 607	797 874
8 Vähittäisaamiset	95 942	48 697	121 249	136 656	563 800	966 345
9 Kiinteistövakuudelliset	94 224	76 468	329 708	661 387	4 434 984	5 596 771
10 Erääntyneet saamiset	26 229	2 012	18 875	1 501	13 601	62 219
11 Korkean riskin erät	591	-	877	-	623	2 091
12 Katetut joukkolainat	30 268	120 367	741 720	158 166	-	1 050 520
13 Arvopaperistetut erät	-	848	-	-	-	848
14 Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-	-
16 Muut erät	11 307	-	1 324	-	9 972	22 603
	1 050 650	722 910	2 109 897	1 251 773	5 390 214	10 525 443

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Saamisten jäljellä oleva vastuu sisältyy lopullisen eräpäivän mukaiseen luokkaan.

Kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta jaoteltuna alueittain

Vastuuryhmä	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	511 461	14 590	120 747	-	646 798
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	54 150	-	-	-	54 150
3 Julkisyhteisöt	1 473	-	-	-	1 473
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	42 677	42 677
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	479 473	91 545	688 014	22 041	1 281 073
7 Yritykset	796 774	1 100	-	-	797 874
8 Vähittäisaamiset	965 761	262	165	157	966 345
9 Kiinteistövuokuedelliset	5 591 333	1 093	3 931	413	5 596 771
10 Erääntyneet saamiset	57 319	-	4 900	-	62 219
11 Korkean riskin erät	2 091	-	-	-	2 091
12 Katetut joukkolainat	50 150	187 689	801 999	10 683	1 050 520
13 Arvopaperistetut erät	848	-	-	-	848
14 Lyhytaikaiset yritysraamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	22 578	-	25	-	22 603
	8 533 412	296 280	1 619 780	75 971	10 525 443
Arvoltaan alentuneet vastuut	17 455				17 455
Vastuista vähennetyt sopimuskohtaiset arvonalentumiset	49 767				49 767
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	14 049				14 049

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Arvoltaan alentuneet vastuut sisältävät luoton pääoman ja siirtyvän koron vähennettynä sopimuskohtaisilla arvonalennuskirjauksilla.

Erääntyneillä saamisilla tarkoitetaan vakavaraisuuslaskennan standardimenetelmässä vastuita, joiden pääoma tai korko ovat olleet maksamatta vähintään 90 päivää.

Keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastuuryhmä

Vastapuoli	Toimiala	Saamiset yrityksiltä	Vähittäisaamiset	Kiinteistövuokuedelliset saamiset	Erääntyneet saamiset	Yhteensä
Yritykset						
	Kiinteistöala	164 188	51 673	43 575	881	260 317
	Tukku- ja vähittäiskauppa	56 408	40 324	22 298	1 663	120 693
	Rahoitustoiminta	117 399	3 854	11 320	2 481	135 054
	Teollisuus ja energia	68 449	20 875	5 093	2 355	96 772
	Rakentaminen	51 956	20 249	17 288	2 964	92 457
	Tutkimus, konsultointi ja muut yritysraamiset	26 024	27 452	16 740	4 463	74 679
	Kuljetus	43 246	11 539	7 925	5 115	67 824
	Hotelli ja ravintola	20 868	6 724	6 268	2 495	36 355
	Maatalus, kalastus ja kaivosteollisuus	20 729	4 825	3 782	1 267	30 603
	Muu	27 664	15 338	18 467	1 012	62 481
Yhteensä		596 930	202 853	152 758	24 695	977 235
Kotitaloudet		46 163	734 567	5 250 261	36 873	6 067 864
Asuntoyhteisöt		108 815	28 925	185 395	651	323 786
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		45 966	-	8 358	0	54 324
Yhteensä		797 874	966 345	5 596 771	62 219	7 423 209

Luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

31.12.2011

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Muutokset tilikauden aikana	
					Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja taustappiot
Yritykset	60 020	44 861	15 158	11 717	13 639	4 027
Asuntoyhteisöt	1 103	452	651	1 575	451	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	2	-	-	2	2
Kotitaloudet	4 317	3 913	405	900	1 392	261
Yhteensä	65 442	49 228	16 214	14 193	15 483	4 291

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoitain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	20 472	19 671	800
Tukku- ja vähittäiskauppa	3 526	3 149	376
Rakentaminen	4 125	3 386	739
Teollisuus	12 101	9 766	2 335
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	9 287	4 274	5 013
Muu	10 510	4 615	5 895
Yhteensä	60 020	44 861	15 158

31.12.2010

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Muutokset tilikauden aikana	
					Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja taustappiot
Yritykset	46 321	35 251	11 070	10 730	184	3 228
Asuntoyhteisöt	1	1	-	2	-	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	2	-	-	-1	11
Kotitaloudet	3 578	2 783	795	952	673	659
Yhteensä	49 902	38 037	11 865	11 684	856	3 898

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoitain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	18 256	17 856	400
Tukku- ja vähittäiskauppa	7 240	5 255	1 985
Rakentaminen	4 501	3 578	923
Teollisuus	5 149	4 110	1 039
Kiinteistöala	1 498	968	531
Muu	9 676	3 484	6 192
Yhteensä	46 321	35 251	11 070

K3 Pankkikonsernin segmenttiraportointi

Tuloslaskelma 31.12.

	Pankkitoiminta		Varainhoito		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Korkokate	123 918	145 561	4 305	3 606	-18	-16	-	-	128 205	149 151
Osinkotuotot	2 222	2 399	-	-	-	-	-2 049	-2 064	173	335
Palkkiotuotot netto	37 509	33 995	16 572	17 196	-85	62	-28	-39	53 969	51 214
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-9 351	-5 576	75	-9	0	-	-	-	-9 276	-5 585
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	14	9	-	-	-3	-6	-61	-74	-50	-71
Liiketoiminnan muut tuotot	4 335	4 366	614	341	2 383	4 814	-2 759	-2 313	4 573	7 207
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	158 647	180 753	21 566	21 134	2 277	4 853	-4 897	-4 490	177 593	202 250
Henkilöstökulut	-37 302	-34 176	-8 049	-9 146	-7 161	-6 763	-393	-432	-52 905	-50 516
IT-kulut	-13 650	-12 075	-857	-855	-5 346	-5 043	-	-	-19 853	-17 974
Poistot aineellista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 232	-2 228	-473	-510	-1 260	-1 877	-	-	-3 965	-4 615
Liiketoiminnan muut kulut	-58 623	-49 512	-6 541	-6 210	9 905	5 961	2 286	2 882	-52 972	-46 878
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-111 807	-97 991	-15 920	-16 720	-3 861	-7 722	1 893	2 451	-129 695	-119 982
Arvonalentamistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-10 487	-12 950	-	-	-	-	-	-	-10 487	-12 950
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	-34	1 535	-34	1 535
Liiketulos	36 354	69 813	5 646	4 414	-1 585	-2 869	-3 038	-505	37 378	70 854

Vakuustointimintojen vaikutus konsernin liikevoittoon

Tase 31.12.

	Pankkitoiminta		Varainhoito		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
(1 000 euroa)										
Käteiset varat	466 198	269 721	114	90	-	-	-	-	466 313	269 810
Myytävässä olevat rahoitusvarat	1 876 077	2 593 623	1 401	8 046	-	-	-1 300	-4 292	1 876 178	2 597 377
Lainat ja muut saamisot	7 139 916	6 652 056	74 720	53 765	-	-	-8 806	-6 157	7 205 830	6 699 664
Muut varat	498 832	389 235	7 315	6 980	7 869	7 022	-69 187	-45 745	444 829	357 492
Varat yhteensä	9 981 023	9 904 635	83 550	68 880	7 869	7 022	-79 293	-56 194	9 993 150	9 924 343
Talletukset	4 597 289	4 191 712	185 805	179 779	-	-	-8 806	-6 157	4 774 288	4 365 335
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 812 831	3 397 792	-	-	-	-	-1 300	-4 292	3 811 531	3 393 499
Muut velat luottolaitoksilta	353 535	1 012 531	-	-	-	-	-	-	353 535	1 012 531
Muut velat	732 352	830 971	14 044	9 274	12 705	9 015	-82 140	-73 127	676 961	776 132
Velat yhteensä	9 496 007	9 433 005	199 849	189 053	12 705	9 015	-92 246	-83 576	9 616 315	9 547 497

K4 Korkotuotot ja -kulut	2011	2010
Korkotuotot		
Korkotuotot käteisistä varoista	3 290	2 485
Korkotuotot tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista	-	94
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	69 550	83 698
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	996	934
Korkotuotot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	184 179	150 390
Korkotuotot rahoitusleasing saamisista	996	875
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	186 171	152 199
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	470	448
Korkotuotot suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	1 977	274
Muut korkotuotot	2 755	2 501
Yhteensä	264 213	241 699
Korkokulut		
Korkokulut talletuksista, luottolaitokset	-21 721	-20 999
Korkokulut talletuksista, muut julkisyhteisöt	-41 531	-33 423
Korkokulut talletuksista	-63 252	-54 421
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-98 023	-73 146
Korkokulut veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-11 032	-10 051
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-109 056	-83 198
Korkokulut suojaustarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	36 487	45 128
Muut korkokulut	-187	-56
Yhteensä	-136 008	-92 548
Korkokate	128 205	149 151
Talletukset ja lainat	63 049	54 762
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	34 850	58 265
Muut	30 307	36 124
Korkokate	128 205	149 151
K5 Osinkotuotot	2011	2010
Osinkotuotot myytävissä olevista osakkeista	173	335
Yhteensä	173	335
K6 Palkkiotuotot ja -kulut	2011	2010
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	7 166	8 379
Ottolainauksesta	167	168
Maksuliikenteestä	16 124	14 372
Omaisuuksienhoitopalveluista	39 097	39 181
Vakuutusten välityksestä	6 096	4 377
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	652	705
Muut palkkiotuotot	2 130	2 275
Yhteensä	71 433	69 457
Palkkiokulut		
Kommissionkulut	-12 443	-12 975
Rahahuollosta	-603	-613
Pankkiautomaattien yhteiskäytöstä	-1 391	-1 387
Muut palkkiokulut	-3 027	-3 268
Yhteensä	-17 464	-18 243
Palkkiotuotot netto	53 969	51 214

K7 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2011	2010
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	4	69
Muut erät	-2	1
Yhteensä	2	70
Yhteensä	2	70
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	32	1 080
Yhteensä	32	1 080
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-6 449	-4 985
Yhteensä	-6 449	-4 985
Yhteensä	-6 418	-3 905
Myytäviksi olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	-1 236	2 141
Osakkeet ja osuudet	-696	541
Yhteensä	-1 931	2 682
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Korkosijoitukset	-526	-5 137
Osakkeet ja osuudet	-24	0
Yhteensä	-550	-5 137
Arvonalentumiset		
Muut erät	-800	-
Yhteensä	-800	-
Yhteensä	-3 282	-2 455
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 176	1 098
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-40	-139
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	41 640	-52
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	52 063	4 075
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	93 703	4 023
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	-41 649	66
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-52 769	-4 343
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset netto	-94 418	-4 277
Yhteensä	-715	-254
Suojauslaskenta yhteensä	-755	-392
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-9 276	-5 585

Omaisuuksien myynnin yhteydessä siirretään käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan realisoitumaton arvomuutos, joka on sisällytetty käyvän arvon rahastoon vuoden alussa.

K8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2011	2010
Vuokratuotot	-18	0
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-33	-71
Yhteensä	-50	-71

K9 Liiketoiminnan muut tuotot	2011	2010
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-495	292
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	3 279	3 584
Liiketoiminnan muut tuotot	1 789	3 331
Yhteensä	4 573	7 207

K10 Henkilöstö	2011	2010
Palkat ja palkkiot	-43 093	-42 041
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-7 697	-6 441
Etuuspohjaiset järjestelyt	-70	-
Muut henkilösivukulut	-2 044	-2 034
Henkilösivukulut	-9 812	-8 474
Yhteensä	-52 905	-50 516

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	714	715
Osa-aikaiset	98	97
Määräaikaiset	141	140
Yhteensä	953	952

Henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna

Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella

769

740

K11 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2011	2010
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-1 840	-1 944
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-2 126	-2 671
Yhteensä	-3 965	-4 615

K12 Liiketoiminnan muut kulut	2011	2010
Muut henkilöstökulut	-3 099	-2 914
Toimistokulut	-4 371	-3 290
Yhteyskulut	-2 705	-2 730
Edustus- ja markkinointikulut	-2 245	-2 552
Muut hallintokulut	-18 796	-16 288
Vuokratulot	-9 702	-9 021
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-1 784	-1 694
Vakuutus- ja varmuusmenot	-2 534	-2 025
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-845	-752
Omassa käytössä olevan käyttöomaisuuden myyntitappiot	-137	-
Liiketoiminnan muut kulut	-6 755	-5 614
Yhteensä	-52 972	-46 878

K13 Verot	2011	2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-5 606	-16 533
Aikaisempien tilikausien verot	-7	-305
Laskennallisten verojen muutos	-2 164	-1 388
Yhteensä	-7 777	-18 225
Lisätietoja laskennallisista veroista ilmenee liitteestä K25. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:		
Tulos ennen veroja	33 478	70 854
Verot laskettuna 26 %:n verokannalla	8 704	18 422
Vaikutus laskennallisen veron muuttuessa 26,0 %:sta 24,5 %:iin	-1 240	-
Vähennyskeltottomat kulut	1	115
Verottomat tuotot	-91	-158
Verotuksessa käyttämätön poisto	-62	-148
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-	-79
Tappio, josta ei kirjata laskennallista veroa	343	-
Veron osuus osakkuusyhtiöiden nettotulosta	9	-399
Aikaisempien tilikausien verot	7	305
Muut	107	167
Tuloverot	7 777	18 225

Verot, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, kuuluvat käyvän arvon rahastoon ja eritellään liitteessä K32.

K14 Osakekohtainen tulos	2011	2010
Tilikauden voitto josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	24 718	50 080
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo	3	3
Tulos / osake (EPS), euroa	8 239 314,30	16 693 313,89
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos, josta Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	6 008	24 455
Laaja tulos / osake, euroa	2 002 733,92	8 151 559,21

Osakekohtaisessa tuloksessa ei ole laimennusvaikutusta.

Pankkikonsernin tasetta koskevat liitetiedot ja pankkikonsernin muut liitetiedot

(1 000 euroa)

K15 Käteiset varat	2011	2010
Kassa	9 537	9 605
Suomen Pankin sekkitili	456 775	260 205
Yhteensä	466 313	269 810

K16 Myytävissä olevat rahoitusvarat	2011	2010
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	71 050	100 368
Saamistodistukset, luottolaitokset	1 801 334	2 475 566
Saamistodistukset, muut	1 999	15 490
Saamistodistukset yhteensä	1 874 384	2 591 424
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	-	4 012
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 794	1 942
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 794	5 954
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	1 876 178	2 597 377

Pankkikonsernissa ei ollut myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumisia. Merkittävä ja pysyvä arvonalasku määritellään liitteessä K1 Pankkikonsernin tilinpäätösperiaatteet 2011 kappaleessa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

K17 Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	2011	2010
Korkosijoitukset, muut	20 034	21 459
Yhteensä	20 034	21 459

K18 Johdannaisopimukset

Johdannaisopimukset, kirjanpitoarvo

	2011 Varat	2011 Velat	2010 Varat	2010 Velat
Korkojohdannaiset	157 190	35 460	74 072	40 568
Käypää arvoa suojaavat Korkojohdannaiset	157 190	35 460	74 072	40 568
Rahavirtaa suojaavat Korkojohdannaiset	21 056	4	45 471	302
Valuuttajohdannaiset Korkojohdannaiset	21 056	4	45 471	302
Osakejohdannaiset	118 148	121 483	103 028	103 053
Muut johdannaiset	1 951	1 293	1 893	1 586
Muut johdannaiset	1 312	1 312	4 929	4 929
Muut johdannaiset	1 070	1 070	893	893
Muut johdannaisopimukset	122 481	125 158	110 743	110 461
Yhteensä	300 727	160 622	230 286	151 331

Rahavirtasuojauksista tulevasta rahavirrasta odotetaan vuonna 2012 noin 6–7 miljoonaa euroa, vuonna 2013 noin 7–8 miljoonaa euroa ja loput vuosina 2014–2016.

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja käyvät arvot

31.12.2011

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 190	35 460
Käyvän arvon suojaus yhteensä	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 190	35 460
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Ostetut	-	415 000	-	415 000	21 056	-
Asetetut	-	240 000	-	240 000	-	4
Kassavirran suojaus yhteensä	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Korkojohdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 246	35 464
Suojaavat johdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 246	35 464
Muut johdannaisopimukset						
Koronvaihtosopimukset	598 000	1 751 300	964 480	3 313 780	85 869	89 179
Korko-optiot	628 000	1 890 321	540 000	3 058 321	32 279	32 304
Ostetut	308 000	1 177 600	270 000	1 755 600	31 534	28 861
Asetetut	320 000	712 721	270 000	1 302 721	745	3 443
Korkojohdannaiset yhteensä	1 226 000	3 641 621	1 504 480	6 372 101	118 148	121 483
Valuuttatermiinit	85 582	-	-	85 582	1 951	1 293
Valuuttajohdannaiset yhteensä	85 582	-	-	85 582	1 951	1 293
Osake-optiot	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Ostetut	954	52 626	-	53 580	1 312	-
Asetetut	954	52 626	-	53 580	-	1 312
Osakejohdannaiset yhteensä	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312

Optiosopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Ostetut	1 935	9 415	-	11 350	1 070	-
Asetetut	1 935	9 415	-	11 350	-	1 070
Muut johdannaisopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Muut johdannaisopimukset yhteensä	1 317 360	3 765 704	1 504 480	6 587 544	122 481	125 158
Johdannaisopimukset yhteensä	1 834 360	6 976 704	2 516 480	11 327 544	300 727	160 622

31.12.2010

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Korkoterminnit	400 000	400 000	-	800 000	3 134	-
Koronvaihtosopimukset	224 500	2 301 000	1 043 000	3 568 500	70 938	40 568
Käyvän arvon suojaus yhteensä	624 500	2 701 000	1 043 000	4 368 500	74 072	40 568
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	960 000	-	960 000	45 471	302
Ostetut	-	720 000	-	720 000	45 471	-
Asetetut	-	240 000	-	240 000	-	302
Kassavirran suojaus yhteensä	-	960 000	-	960 000	45 471	302
Korkojohdannaiset yhteensä	624 500	3 661 000	1 043 000	5 328 500	119 543	40 870
Suojaavat johdannaiset yhteensä	624 500	3 661 000	1 043 000	5 328 500	119 543	40 870
Muut johdannaisopimukset						
Koronvaihtosopimukset	374 000	1 888 000	1 084 230	3 346 230	57 985	58 474
Korko-optiot	1 267 000	2 522 528	480 000	4 269 528	45 043	44 579
Ostetut	727 000	1 490 264	240 000	2 457 264	42 593	40 466
Asetetut	540 000	1 032 264	240 000	1 812 264	2 450	4 113
Korkojohdannaiset yhteensä	1 641 000	4 410 528	1 564 230	7 615 758	103 028	103 053
Valuuttaterminnit	175 612	-	-	175 612	1 893	1 586
Valuuttajohdannaiset yhteensä	175 612	-	-	175 612	1 893	1 586
Osake-optiot	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Ostetut	5 117	40 156	8 350	53 623	3 195	1 734
Asetetut	5 117	40 156	8 350	53 623	1 734	3 195
Osakejohdannaiset yhteensä	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Optiosopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Ostetut	-	2 153	-	2 153	893	-
Asetetut	-	2 153	-	2 153	-	893
Muut johdannaisopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Muut johdannaisopimukset yhteensä	1 826 846	4 495 147	1 580 930	7 902 923	110 743	110 461
Johdannaisopimukset yhteensä	2 451 346	8 156 147	2 623 930	13 231 423	230 286	151 331

K19 Lainat ja muut saamiset	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 638	6 129
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	82 141	39 839
Saamiset luottolaitoksilta	88 779	45 968
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	86 908	98 566
Velkakirjalainat	7 018 887	6 548 505
Rahoitusleasing saamiset	20 195	21 050
Lainat	7 125 990	6 668 121
Saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-14 049	-19 300
Syndikoidut lainat ja reposopimukset, kotimainen/ulkomainen	4 500	4 500
Pankkitakaussaamiset	450	376
Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 116 891	6 653 696
Muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	160	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 117 051	6 653 696
Yhteensä	7 205 830	6 699 664
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset		
Kotitaloudet	5 965 576	5 478 763
Yritykset	811 555	823 047
Asuntoyhteisöt	288 742	289 279
Julkisyhteisöt	6 003	6 703
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	45 176	55 904
Yhteensä	7 117 051	6 653 696
Arvonalentumiset tilikauden aikana		
Arvonalentumiset tilikauden alussa	57 592	48 540
Luottojen sopimuskohtainen arvonalentumisen	17 337	12 384
Muiden sitoumusten sopimuskohtainen arvonalentuminen	1 165	62
Korkosaamisten sopimuskohtainen arvonalentuminen	146	245
Luottojen ryhmäkohtainen arvonalentuminen	-5 251	11 865
Luottojen sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-2 769	-11 573
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-1	-5
Korkosaamisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-94	-17
Palautukset toteutuneista luottotappioista	-46	-11
Tilikauden arvonalentumiset yhteensä	10 487	12 950
Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-4 281	-3 203
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-277	-706
Palautukset toteutuneista luottotappioista	46	11
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	63 566	57 592
Kumulatiiviset arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden alussa	69 457	62 661
Kuluvan vuoden arvoltaan alentuneet saamiset, brutto	26 429	27 229
Kuluvan vuoden palautuneet arvoltaan alentuneet saamiset, brutto	-16 106	-20 433
Kumulatiiviset arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden lopussa	79 780	69 457
Arvonalentumiset koskevat vain lainoja ja muita saamia.		
Saatujen vakuuksien kuvaus on liitteessä K2, Riskienhallinta ja tiedot käyvistä arvoista liitteessä K34.		
Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma		
Alle 1 vuosi	5 695	5 445
1–5 vuotta	14 622	15 694
Yli 5 vuotta	2 146	2 325
Bruttosijoitus	22 463	23 465
Tulevat rahoitustuotot	-2 268	-2 415
Nettosijoitus	20 195	21 050

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo		
Alle 1 vuosi	4 798	4 540
1–5 vuotta	13 259	14 230
Yli 5 vuotta	2 138	2 281
Yhteensä	20 195	21 050

K20 Sijoitukset osakkuusyhtiöihin	2011	2010
Hankintameno 1.1.	2 681	2 890
Investoinnit	-	50
Myynnit	-250	-260
Hankintameno 31.12.	2 431	2 681
Pääomaosuusoikaisut 1.1.	795	-48
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-34	1 535
Tilikauden aikana saadut osingot	-306	-692
Arvonalentumiset	581	-
Pääomaosuusoikaisut 31.12.	1 036	795
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 467	3 476

Osakkuusyhtiöt 31.12.2011	Varat	Velat	Liiketulos	Kauden voitto
Oy Samlink Ab, Helsinki	26 303	14 364	-357	-486
ACH Finland Oyj, Espoo	3 267	92	219	198
Yhteensä	29 569	14 456	-138	-289

Unicus Oy ja muut osakkuusyhtiöt on myyty vuoden 2011 aikana.

Osakkuusyhtiöt 31.12.2010	Varat	Velat	Liiketulos	Kauden voitto
Oy Samlink Ab, Helsinki	21 590	12 905	2 055	1 688
Unicus Ab, Helsinki	2 371	773	3 722	2 970
ACH Finland Oyj, Espoo	3 006	29	146	108
Muut osakkuusyhtiöt	16 259	11 020	-3	178
Yhteensä	43 225	24 726	5 920	4 944

K21 Aineettomat hyödykkeet	2011	2010
Hankintameno 1.1.	7 856	9 994
Lisäykset	576	872
Vähennykset	-986	-3 011
Hankintameno 31.12.	7 445	7 856
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 799	-5 931
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	760	2 849
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 123	-1 718
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 162	-4 799
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 283	3 056

K22 Sijoituskiinteistöt	2011	2010
Sijoituskiinteistö-osakkeet ja -osuudet		
Hankintameno 1.1.	4	4
Käypään arvoon arvostaminen	712	-
Hankintameno 31.12.	716	4
Kirjanpitoarvo 31.12.	716	4
Käypä arvo 31.12.	716	716

K23 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2011				
Hankintameno 1.1.	6 167	5 984	2 344	14 496
Lisäykset	1 178	1 096	-	2 274
Vähennykset	-156	-52	-25	-233
Hankintameno 31.12.	7 189	7 028	2 319	16 537
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 427	-3 626	-1 396	-8 448
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	42	-	-	42
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 342	-1 003	-498	-2 843
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 727	-4 629	-1 893	-11 250
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 462	2 399	426	5 287

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2010				
Hankintameno 1.1.	5 175	5 634	2 344	13 153
Lisäykset	1 009	351	-	1 359
Vähennykset	-16	-	-	-16
Hankintameno 31.12.	6 167	5 984	2 344	14 496
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 084	-2 673	-797	-5 554
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	3	-	-	3
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 346	-953	-598	-2 897
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 427	-3 626	-1 396	-8 448
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 741	2 358	948	6 048

K24 Muut varat

	2011	2010
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	70 550	79 571
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	70 550	79 571
Maksujenvälityssaamiset	141	1 349
Muut varat	7 464	976
Muut varat	7 605	2 326
Yhteensä	78 155	81 897

K25 Laskennalliset verot

	2011	2010
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto		
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 1.1.	21 194	28 689
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	2 164	1 388
Rahoitusvarat:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	-5 620	-11 836
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	135	1 336
Rahavirran suojaukset:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	-926	1 618
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajan tuloksen kautta	-82	-
Käypään arvoon arvostetut kiinteistöt voittovarojen kautta	175	-
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 31.12.	17 039	21 194
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössirot	25 049	23 982
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-3 442	-
Rahoitusvarat	0	-420
Rahavirran suojaukset	7 163	8 876
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	175	-
Yhteensä	28 944	32 438

Laskennalliset verosaamiset		
Rahoitusvarat	11 382	6 122
Rahavirran suojaukset	417	-
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-	5 018
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	50	-
Muut	58	104
Yhteensä	11 905	11 244

Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella

Tilinpäättösiirrot	-2 450	-2 080
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-1 287	3 085
Rahoitusvarat	-	-2 059
Rahavirran suojaukset	601	67
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-32	-
Negatiivinen tulos		-155
Vaikutus laskennallisen veroprosentin muutoksesta 2011	1 044	-
Muut	-41	-245
Yhteensä	-2 164	-1 388

K26 Talletukset	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksilta	324 148	286 145
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	787 936	673 658
Velat luottolaitoksille	1 112 083	959 803
Vaadittaessa maksettavat talletukset	2 354 863	2 155 283
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	1 307 342	1 250 249
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	3 662 205	3 405 532
Yhteensä	4 774 288	4 365 335

K27 Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2011		2010	
	Kirjanpito- arvo	Nimellisarvo	Kirjanpito- arvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	429 239	431 250	446 052	447 040
Joukkovelkakirjalainat	3 382 292	3 393 093	2 947 447	2 954 073
Yhteensä	3 811 531	3 824 343	3 393 499	3 401 113

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	216 650	214 600	-	-	-	431 250
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	400 000	2 200 000	-	61 000	2 661 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	125 000	500 000	-	-	625 000
Muut	-	-	-	-	-	107 093
Yhteensä	216 650	739 600	2 700 000	-	61 000	3 824 343

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	340 440	106 600	-	-	-	447 040
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	-	2 000 000	-	-	2 000 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	250 000	625 000	-	-	875 000
Muut	-	-	-	-	-	79 073
Yhteensä	340 440	356 600	2 625 000	-	-	3 401 113

Muut joukkovelkakirjalainat kuuluvat samaan ohjelmaan kuin lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla. Katso liite K28.

K28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2011	2010
Pääomalainat	30 000	30 000
Debentuurit	213 705	208 854
Lainat ilman eräpäivää	45 000	45 000
Yhteensä	288 705	283 854
Nimellisarvo	288 728	283 803
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	196 312	185 762

Pankilla on juokkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen K27) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

K29 Muut velat luottolaitoksilta	2011	2010
Muut velat talletuspankeille	199 211	169 927
Muut velat luottolaitoksille	154 324	842 604
Yhteensä	353 535	1 012 531

Muut velat talletuspankeille sisältävät 75 (75) miljoonaa euroa vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia velkoja eurooppalaiselle investointipankille sekä liikkeeseen lasketun kiinteäkorkoisen ns. Schuldscheindarlehen-lainan ja Aktia Pankin liikkeeseen laskemia EMTN-lainoja.

Muut velat luottolaitoksille liittyvät takaisinostosopimuksiin ja lainoihin keskuspankilta sekä kahteen pitkäaikaiseen, yhteensä 45 (60) miljoonan euron lainaan Pohjoismaiselta Investointipankilta.

K30 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat muut velat	225	245
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	51 447	176 721
Yhteensä	51 671	176 967

K31 Muut velat	2011	2010
Korkovelat talletuksista	15 084	13 047
Muut korojen siirtovelat ja korojen maksetut ennakot	58 101	48 745
Saadut korkoennakot	1 248	2 841
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	74 434	64 633
Muut siirtovelat ja maksetut ennakot	28 157	23 920
Siirtovelat ja saadut ennakot	102 590	88 553
Maksujenvälitysvelat	38 747	31 181
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	202	-
Muut velat	5 470	3 621
Muut velat	44 419	34 802
Muut velat yhteensä	147 009	123 354

Pankkitoiminnan muut siirtovelat ja saadut korkoennakot 2010 on muutettu vastamaan 2011 esittämistapaa.

K32 Oma pääoma	2011	2010
Osakepääoma	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	-9 359	9 098
Sidottu oma pääoma	153 641	172 098
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	44 558	44 558
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	115 898	108 718
Osingonjako	-20 000	-42 900
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	538	-
Etuuspohjaiset eläkkeet, OCI	-253	-
Tilikauden voitto	24 718	50 080
Vapaa oma pääoma	165 459	160 456
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	319 100	332 554
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	57 735	44 291
Oma pääoma	376 835	376 846

Osakepääoma ja osakkeet

Tilikauden lopussa osakepääoma oli 163 000 000 euroa ja Aktia Oyj omistaa kaikki 3 osaketta.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eriä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto, osakkeenomistajille maksettu osinko ja tilikauden voitto. Edellisten tilikausien voittoon sisältyy myös konserniyritysten erillistilinpäätöksiin sisältyvät tilinpäätössiirrot, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä kirjattu edellisten tilikausien voittoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

Käyvän arvon rahasto 1.1.	9 098	34 724
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	7	-112
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-24 301	-45 419
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	5 620	11 836
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	24	0
Laskennalliset verot	-6	0
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	526	5 137
Laskennalliset verot	-129	-1 336
Voitto/tappio arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset	-1 124	5 887
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	926	-1 618
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-9 359	9 098

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen ja kassavirtaa suojaavien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutoksen verojen jälkeen.

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto

	kappale- määrä	Osakepää- oma	Sijoitetun vapaan oman pää- oman rahasto
1.1.2010	3	163 000	44 558
31.12.2010	3	163 000	44 558
31.12.2011	3	163 000	44 558

Voitonjakokelpoiset varat	2011	2010
Jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat		
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin edellisten tilikausien voittoon 1.1.	68 258	62 338
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin tilikauden voittoon	8 934	5 920
Yhteensä	77 191	68 258
Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	47 641	46 381
Osingonjako	-20 000	-42 900
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	285	-
Kauden voitto	15 784	44 160
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	44 558	44 558
Yhteensä	88 268	92 198
Vapaa omaa pääoma yhteensä		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	44 558	44 558
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	115 898	108 718
Osingonjako	-20 000	-42 900
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	285	-
Kauden voitto	24 718	50 080
Yhteensä	165 459	160 456

Osingonjako

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2012, että emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n, jakokelpoisista varoista (ks. liite E34) jaetaan osakkeenomistajille osinkoa 6 666 666,67 euroa osakkeelta, yhteensä 20 000 000,00 euroa. Osakkeenomistajille jaettava osinko kirjataan vuonna 2012 omaan pääomaan edellisten tilikausien voiton vähentymisenä.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaikuta yhtiön maksukykyyn.

K33 Rahoitusinstrumenttien luokitus

Liite

Varat

	Suojavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
31.12.2011				
Käteiset varat		466 313		466 313
Korkosijoitukset				1 894 418
Osakkeet ja osuudet				1 794
Johdannaissopimukset	300 727			300 727
Saamiset luottolaitoksilta		88 779		88 779
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		7 117 051		7 117 051
Sijoitukset osakkuusyrityksiin			3 467	3 467
Aineettomat hyödykkeet			2 283	2 283
Sijoituskiinteistöt			716	716
Muut aineelliset hyödykkeet			5 287	5 287
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot			70 550	70 550
Muut varat			7 605	7 605
Tuloverosaamiset			22 253	22 253
Laskennalliset verosaamiset			11 905	11 905
Yhteensä	300 727	7 672 143	124 068	9 993 150

31.12.2010

	Suojavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
Käteiset varat		269 810		269 810
Korkosijoitukset				2 612 882
Osakkeet ja osuudet				5 954
Johdannaissopimukset	230 286			230 286
Saamiset luottolaitoksilta		45 968		45 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		6 653 696		6 653 696
Sijoitukset osakkuusyrityksiin			3 476	3 476
Aineettomat hyödykkeet			3 056	3 056
Sijoituskiinteistöt			4	4
Muut aineelliset hyödykkeet			6 048	6 048
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot			79 571	79 571
Muut varat			2 326	2 326
Tuloverosaamiset			22	22
Laskennalliset verosaamiset			11 244	11 244
Yhteensä	230 286	6 969 474	105 747	9 924 343

Velat

31.12.2011

Talletukset luottolaitoksilta					
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		1 112 083			1 112 083
Johdannaissopimukset	160 622	3 662 205			3 662 205
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		3 811 531			160 622
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		288 705			3 811 531
Muut velat luottolaitoksilta		353 535			288 705
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille		51 671			353 535
Siirtovelat ja saadut ennakot			102 590		51 671
Muut velat			44 419		102 590
Tuloverovelat			9		44 419
Laskennalliset verovelat			28 944		9
Yhteensä	160 622	9 279 730	175 963		9 616 315

31.12.2010

Talletukset luottolaitoksilta					
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		959 803			959 803
Johdannaissopimukset	151 331	3 405 532			3 405 532
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		3 393 499			151 331
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		283 854			3 393 499
Muut velat luottolaitoksilta		1 012 531			283 854
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille		176 967			1 012 531
Siirtovelat ja saadut ennakot			88 553		176 967
Muut velat			34 802		88 553
Tuloverovelat			8 189		34 802
Laskennalliset verovelat			32 438		8 189
Yhteensä	151 331	9 232 186	163 981		9 547 497

K34 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	466 313	466 313	269 810	269 810
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 876 178	1 876 178	2 597 377	2 597 377
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	20 034	19 045	21 459	20 406
Johdannaissopimukset	300 727	300 727	230 286	230 286
Lainat ja muut saamiset	7 205 830	7 142 357	6 699 664	6 703 922
Yhteensä	9 869 082	9 804 620	9 818 596	9 821 801

Rahoitusvelat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Talletukset	4 774 288	4 735 437	4 365 335	4 357 988
Johdannaissopimukset	160 622	160 622	151 331	151 331
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 811 531	3 814 468	3 393 499	3 403 347
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	288 705	289 747	283 854	286 439
Muut velat luottolaitoksilta	353 535	358 335	1 012 531	1 016 060
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	51 671	51 715	176 967	176 964
Yhteensä	9 440 352	9 410 323	9 383 516	9 392 130

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

K35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Liite

Varat

31.12.2011		Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	K15	466 313	-	-	-	-	466 313
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K16	145 345	304 273	1 191 946	232 821	1 794	1 876 178
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K17	713	9 212	10 109	-	-	20 034
Johdannaissopimukset	K18	5 585	16 905	176 015	93 645	8 577	300 727
Lainat ja muut saamiset	K19	610 110	590 558	1 921 481	1 549 315	2 534 366	7 205 830
Yhteensä		1 228 065	920 948	3 299 551	1 875 781	2 544 738	9 869 082
31.12.2010		Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	K15	269 810	-	-	-	-	269 810
Myytavissä olevat rahoitusvarat	K16	209 429	413 424	1 630 050	338 520	5 954	2 597 377
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K17	-	714	12 897	7 848	-	21 459
Johdannaissopimukset	K18	10 324	13 567	174 119	32 102	175	230 286
Lainat ja muut saamiset	K19	386 585	553 412	1 873 472	1 584 541	2 301 654	6 699 664
Yhteensä		876 148	981 117	3 690 538	1 963 010	2 307 782	9 818 596

Velat

31.12.2011		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	K26	3 644 243	860 127	171 784	3 027	95 107	4 774 288
Johdannaissopimukset	K18	4 798	9 549	85 477	55 933	4 865	160 622
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K27	341 314	583 877	2 825 341	-	61 000	3 811 531
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K28	18 113	46 959	185 806	7 827	30 000	288 705
Muut velat luottolaitoksilta	K29	68 324	15 000	129 761	38 476	101 973	353 535
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K30	9 420	39 000	-	-	3 251	51 671
Yhteensä		4 086 213	1 554 511	3 398 168	105 263	296 197	9 440 352

31.12.2010		Alle 3 kk	3-12 kk	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	K26	3 343 676	839 653	178 074	3 931	-	4 365 335
Johdannaissopimukset	K18	4 689	10 531	89 496	41 141	5 474	151 331
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K27	339 973	347 639	2 684 887	21 000	-	3 393 499
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K28	17 189	45 122	180 383	11 160	30 000	283 854
Muut velat luottolaitoksilta	K29	414 524	383 080	73 362	43 653	97 912	1 012 531
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K30	172 290	500	-	-	4 177	176 967
Yhteensä		4 292 340	1 626 526	3 206 203	120 886	137 562	9 383 516

K36 Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011

	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	313 450	299 027
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	68 324	69 284
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	44 800	45 498
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	14 515	14 515
Yhteensä		441 089	428 324

Omasta velasta 31.12.2010

Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	287 700	271 040
Takaisinostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	782 604	782 604
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	47 440	47 440
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	21 339	21 339
Yhteensä		1 139 083	1 122 423

Pankin samaan konserniin kuuluvan yrityksen velan vakuudeksi antamat vakuudet

Per 31.12.2011	-	-	-
Per 31.12.2010	-	-	-

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Velkoihin luottolaitoksille sisältyy Suomen Pankin ja Euroopan Investointipankin vakuuksia. Takaisinostosopimuksiin sovelletaan vakioituja GMRA-ehtoja (Global Master Repurchase Agreement).

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011

	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	230 498	230 498
Takaisinostosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	58 326	58 326
Yhteensä		288 824	288 824

Omasta velasta 31.12.2010

Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	149 377	149 377
Takaisinosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	10 000	10 000
Yhteensä		159 377	159 377

K37 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2011	2010
Takaukset	42 229	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 348	5 547
Käyttämättömät luottojärjestelyt	419 841	611 822
Yhteensä	465 418	665 784

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	6 921	10 526	10 056	11 868	2 857	42 229
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	654	81	828	543	1 243	3 348
Käyttämättömät luottojärjestelyt	168 863	245 938	2 689	59	2 293	419 841
Yhteensä	176 438	256 545	13 572	12 470	6 393	465 418

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	9 565	8 004	10 964	17 090	2 792	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	1 271	123	1 324	1 026	1 804	5 547
Käyttämättömät luottojärjestelyt	190 854	397 966	13 767	2 039	7 197	611 822
Yhteensä	201 690	406 093	26 055	20 154	11 792	665 784

K38 Vuokravastuut	2011	2010
Alle 1 vuosi	8 101	7 935
1–5 vuotta	31 876	26 112
Yli 5 vuotta	4 551	15 184
Yhteensä	44 527	49 231

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellisimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt (osuus yli 50 %)

	2011		2010	
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	49,9	52 656	49,9	39 134
Aktia Kortti Oy, Helsinki	100,0	799	100,0	799
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100,0	8 503	100,0	798
Aktia Invest Oy, Helsinki	70,0	1 138	70,0	1 138
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100,0	2 507	100,0	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy Ab, Helsinki	86,0	1 468	93,0	1 034
Yhteensä		67 072		45 411

Liiketapahtumat konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa

	2011	2010
Luotot ja takaukset	472 620	425 023
Talletukset	15 266	17 973
Saamiset	20 559	17 945
Velat	31 144	28 204
*) Velka, jolla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	30 000	30 000
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta -konserniavustus Aktia Oyj:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä	-3 900	

	1.1.2011	Lisäys/ vähennys	31.12.2011
	Luotot ja takaukset	425 023	47 597
Talletukset	17 973	-2 707	15 266
Velka, jolla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla 1)	30 000	-	30 000
	1.1.2010	Lisäys/ vähennys	31.12.2010
Luotot ja takaukset	309 495	115 528	425 023
Talletukset	18 457	-484	17 973
Velka, jolla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla 1)	-	30 000	30 000

Koskee Aktia Oyj:n myöntämää pääomalainaa. Laina on luottolaitostoinnasta annetun lain 45 § 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu pääomalaina, jolla on sama etuoikeus kuin lainanottajan osakepääomalla ja huonompi etuoikeus kuin lainanottajan muilla sitoumuksilla, kuten joukkovelkakirjalainoilla ja debenttuureilla. Lainaa ei voi käyttää vastasaatavan kuittauksen. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainanottajalla on 28.4.2015 alkaen oikeus ennakkoiseen maksuun edellyttäen, että Finanssivalonta antaa luvan lainan ennakkoiseen takaisinmaksuun. Lainan korko on 12 kuukauden euribor + 4,0 %. Korko maksetaan vuosittain edellyttäen, että lainanottajalla on edellisen tilikauden taseen mukaisia voitonjakokelpoisia varoja.

Omistus osakkuusyhtiössä (osuus 20-50 %)

	2011		2010	
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	22,6	1 697	24,0	1 697
Pääomasijoitusyhtiö				
Unicus Oy, Helsinki	-	-	37,5	250
Muut				
ACH Finland Oyj	24,5	734	24,5	734
Yhteensä		2 431		2 681

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

	2011	2010
Luotot ja takaukset	-	-
Talletukset	450	2 469
Ostetut palvelut osakkuusyhtiöiltä	15 167	14 600

	1.1.2011	Lisäys/ vähennys	31.12.2011
Luotot ja takaukset	-	-	-
Talletukset	2 469	-2 019	450

	1.1.2010	Lisäys/ vähennys	31.12.2010
Luotot ja takaukset	65	-65	-
Talletukset	251	2 218	2 469

Aktia Pankki Oyj:n hallitus, toimitusjohtaja ja johto koostuvat samoista henkilöistä, jotka hoitavat vastaavia tehtäviä Aktia Oyj:ssä. Aktia Pankki Oyj ei maksa erillistä korvausta tehtävien hoidosta. Tiedot liiketoimista lähipiirin kanssa löytyvät Aktia Oyj:n tilinpäätöksestä.

K40 Etuusperusteiset eläkejärjestelyt

Lakisääteisen eläketurvan lisäksi Aktia on tehnyt etuusperusteisia eläkejärjestelyjä tietyille johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille sekä sellaisille työntekijöille, jotka olivat Säästöpankkien Eläkekassan jäseniä kun se lopetettiin 31.12.1993. Näiden henkilöiden eläkeikä on 63 vuotta. Saavutettuaan eläkeiän he saavat eläkkeenä 60 prosenttia eläkeperusteisesta palkasta.

	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-55	-
Korkokulut	-148	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	133	-
Kulut tuloslaskelmassa	-70	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	-335	-
Laaja tulos ennen veroja	-405	-
Veloitteen nykyarvo 1.1.	-	-
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	55	-
Korkokulut	148	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	3 127	-
Veloitteen nykyarvo 31.12.	3 331	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	-	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	133	-
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	2 792	-
Järjestelyyn suoritettavat maksut	203	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	3 129	-

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuusperusteisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten järjestelyjen varojen jakautumisesta tai toteutuneista tuotoista ei ole saatavissa tarkempaa tietoa.

Veloitteen nykyarvo	3 331	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-3 129	-
Taseessa oleva velka	202	-
Konsernilla on ainoastaan rahastoituja veloitteita.		
Tasessa oleva velka 1.1.	-	-
Lisäkulu (+) FAS:iin	-132	-
Laajaan tuloksen kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	335	-
Tasessa oleva velka 31.12.	202	-

Konserni ei ole tehnyt kokemusperäisiä tarkistuksia.

Konserni arvioi maksavansa etuusperusteisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2012 noin 0,6 miljoonaa euroa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Diskonnttauskorko, %	4,66%	4,68%
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuottoaste	4,66%	4,68%
Palkankehitys, %	3,00%	3,00%
Etuuksien kasvu, %	0,30%	0,30%
Inflaatio, %	2,00%	2,00%
Kuolevaisuus	Compertz	Compertz
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika	8	9

K41 Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottoina toisille asiakkaille. Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

	2011	2010
Hallinnoitavat asiakasvarat		
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	2 943 263	2 905 443
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	4 034 965	4 072 785
Varainhoidon varat yhteensä	6 978 228	6 978 228

K42 PS-säästäminen

Laki sidotusta pitkäaikaissäästämisestä astui voimaan 1.1.2010. Aktia Pankki Oyj on palveluntuottajana tarjonnut tätä säästämisen muotoa henkilöasiakkailleen 1.4.2010 alkaen. Eläkesäästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.

	2011	2010
Asiakkaiden PS-säästäminen		
PS Säästötili	61	25
PS Talletus	43	17
Yhteensä	104	42
Asiakkaiden PS-sijoitukset		
Sijoitukset rahastoihin	563	285
Osakeomistus	23	18
Yhteensä	586	303

K43 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktian uusi verkkopankki lanseerattiin 25.1.2012.

Aktia Kortti Oy myi 31.1.2012 liiketoimintansa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:lle, joka jatkaa korttitoimintaa sen nykyisessä muodossa.

Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Korkotuotot	E2	177 092	175 010
Korkokulut	E2	-58 154	-35 761
Korkokate		118 939	139 248
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E3	10 527	2 399
Palkkiotuotot	E4	39 539	40 941
Palkkiokulut	E4	-4 222	-7 062
Palkkiotuotot netto		35 317	33 879
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	E5	-1 582	1 177
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	E6	-3 348	-4 969
Suojauslaskennan nettotulos	E7	-921	-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	E8	11	3
Liiketoiminnan muut tuotot	E9	6 394	5 940
Henkilöstökulut	E10	-45 847	-43 185
IT-kulut		-17 733	-16 156
Muut hallintokulut	E11	-26 643	-24 013
Hallintokulut yhteensä		-90 223	-83 353
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E12	-3 305	-3 990
Liiketoiminnan muut kulut	E13	-19 691	-18 181
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista, netto	E14	-9 227	-9 832
Liiketulos		42 890	62 320
Tilinpäätössiirrot		-10 000	-8 000
Verot		-4 238	-16 208
Tilikauden voitto		28 652	38 112

Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön tase

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Varat			
Käteiset varat		466 313	269 810
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	E16, E19	1 877 826	2 507 611
Saamiset luottolaitoksilta	E17	463 593	367 968
Saamiset yleisöiltä ja julkisyhteisöiltä	E18	3 222 253	3 409 145
Saamistodistukset julkisyhteisöiltä		40 847	46 814
Muut saamistodistukset		20 034	29 454
Saamistodistukset yhteensä	E19	60 882	76 269
Osakkeet ja osuudet	E20	71 297	56 783
Johdannaissopimukset	E21	262 113	96 375
Aineettomat hyödykkeet	E22	3 547	3 693
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	E23	4	4
Muut aineelliset hyödykkeet	E23	2 776	3 531
Aineelliset hyödykkeet		2 780	3 535
Muut varat	E24	6 748	1 467
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E25	151 492	145 044
Laskennalliset verosaamiset	E26	11 251	5 793
Varat yhteensä		6 600 093	6 943 494
Velat			
Velat luottolaitoksille	E27	1 376 887	1 987 538
Talletukset		3 693 560	3 404 369
Muut velat		51 671	176 967
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	E28	3 745 231	3 581 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	E29	521 898	540 960
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	E21	196 550	111 166
Muut velat	E30	37 574	32 370
Siirtovelat ja saadut ennakot	E31	102 853	110 020
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	E32	271 036	265 450
Laskennalliset verovelat	E33	8 070	-
Velat yhteensä		6 260 101	6 628 841
Tilinpäätössiirtojen kertymä		102 240	92 240
Oma pääoma			
Osakepääoma	E34	163 000	163 000
Käyvän arvon rahasto	E34	-9 801	-16 489
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		44 558	44 558
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		31 344	36 132
Osingonjako		-20 000	-42 900
Tilikauden voitto		28 652	38 112
Oma pääoma yhteensä	E34	237 752	222 413
Velat ja oma pääoma yhteensä		6 600 093	6 943 494

Aktia Pankki Oyj - emoyhtiön taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	2011	2010
Taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Takaukset ja pantit	E41	42 229	48 415
Muut		3 348	5 547
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		45 576	53 962
Käyttämättömät luottojärjestelyt		492 441	669 757
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		492 441	669 757
Yhteensä		538 018	723 719

Aktia Pankki Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2011	2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	42 890	62 320
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	13 653	15 933
Purettu kassavirtasuojaus	17 597	-
Maksetut tuloverot	-32 972	-25 279
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	721 174	22 836
Saamistodistukset	628 992	30 758
Saamiset luottolaitoksilta	-95 116	-70 839
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	177 666	66 779
Muut varat	9 632	-3 861
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-532 915	-135 807
Velat luottolaitoksille	-613 926	-714 095
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	94 652	456 003
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-19 062	149 261
Muut velat	5 420	-26 976
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	229 426	-59 996
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, lisäys	1 428	6 428
Vähemmistön lunastus tytäryrityksissä	-	-558
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-3 831	-1 138
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	338	210
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 673	-1 797
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	269	1 225
Aktia Oyj:n emissio Aktia Hypoteekkipankki Oyj:lle	-13 522	-5 843
Investointien rahavirta yhteensä	-17 991	-1 475
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	67 219	94 857
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-61 642	-60 774
Maksetut osingot	-20 000	-42 900
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-14 423	-8 817
Rahavarojen nettomuutos	197 012	-70 288
Rahavarat vuoden alussa	275 939	346 227
Rahavarat vuoden lopussa	472 951	275 939
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	9 537	9 605
Suomen Pankin sekkitili	456 775	260 205
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 638	6 129
Yhteensä	472 951	275 939
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista, netto	9 227	9 832
Käyvän arvon muutokset	3 633	1 749
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	3 305	3 990
Myyntivoitot- ja tappiot	-41	-
Purettu kassavirtasuojaus	-2 547	-
Muut oikaisut	77	362
Yhteensä	13 653	15 933

E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet

Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman määräyksen (150/2007) sekä Finanssivalvonnan vuosikertomusstandardin 3.1 mukaisesti. Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot- ja kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti.

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (hankittu asiakaskanta)	2 vuotta

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erää, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös vero vaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen tilapäisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

Lainojen ja saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä todellisella korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyys-tilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Kotitalouksien ja pienyritysten osalta ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus perustuu arvioon odotetuista tappioista 12 kuukauden aikahorisontilla.

Suurempien yritysasiakkaiden kohdalla ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus tehdään yksittäin arvostetuista saamisista. Yksittäin arvostetuiksi saamisiksi lasketaan suurehkot yrityskokonaisuudet, joiden on sisäisessä riskiluokittelussa todettu kannattavuuteen, velkaantumiseen, omistusrakenteeseen, johtoon ja taloushallintoon, toimialaan tai rahoitusrakenteeseen liittyvistä syistä olevan epävarmoja.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty käypään arvoon siten, että arvomuutokset kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvomuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoitumaton arvomuutos kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisella verovelalla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä

takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenoön kirjataan kuluna. Hankintameno ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä summa) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä kirjataan jaksotettuun hankintamenoön.

Rahoitusvelat

Rahoitusveloiksi kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenoön ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenoön. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin perusliiketoimintaan ja juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Johdannaissopimukset

Johdannaiset kirjataan käypään arvoon tuloslaskelmaan.

Rahoitussaamisten suojaamiseksi tehdyistä koronvaihto-, korkotermiini- ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot merkitään tuloslaskelmaan korkotuottoihin. Velkojen suojaamiseksi tehdyistä koronvaihto-, korkotermiini- ja korko-optiosopimuksista syntyvät kulut merkitään korkokuluihin.

Suojaavien johdannaissopimusten arvomuutoksia on tuloslaskelmassa käsitelty samalla tavoin kuin suojattavien tase-erien arvomuutoksia.

Kaupankäyntivarastoon kuuluvista muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyistä sopimuksista saatavat tuotot, kulut ja arvomuutokset on merkitty tilinpäätöksen arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Valuutanmäärien johdannaissopimusten tuotto- ja kuluerät merkitään tuloslaskelman kohtaan valuuttatoiminnan nettotuotot, lukuun ottamatta termiini- ja avistakurssin välistä erotusta, joka merkitään korkotuottoihin tai -kuluihin.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos vain osa kiinteistöstä on yrityksen omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoön.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty rahavirtalaskelman mukaan tehtyä ulkopuolista arviota tai markkinoilta saatavien vuokratulojen perusteella tehtyä sisäistä arviota. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektiivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määrisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

E2 Korkotuotot ja -kulut	2011	2010
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	11 215	8 655
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	92 840	81 865
Saamistodistukset	71 068	84 122
Johdannaissopimukset	1 977	274
Muut korkotuotot	-8	94
Yhteensä	177 092	175 010
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-21 666	-21 003
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-41 806	-33 609
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-8 712	-6 457
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät muut velat	24 635	34 965
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-10 537	-9 616
Muut korkokulut	-68	-41
Yhteensä	-58 154	-35 761
Korkokate	118 939	139 248
E3 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2011	2010
Tuotot samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	10 047	1 372
Tuotot omistusyhteisyrityksistä	306	692
Tuotot myytävissä olevista osakkeista	173	335
Yhteensä	10 527	2 399
E4 Palkkiotuotot ja -kulut	2011	2010
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	6 105	5 220
Ottolainauksesta	167	168
Maksuliikenteestä	11 838	10 541
Omaisuudenhoitopalveluista	12 844	15 533
Vakuutusten välityksestä	6 095	4 376
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	652	705
Muut palkkiotuotot	1 837	4 398
Yhteensä	39 539	40 941
Palkkiokulut		
Kommissionkulut	-238	-2 092
Rahahuollosta	-603	-613
Pankkiautomaattien yhteiskäytöstä	-1 391	-1 387
Muut palkkiokulut	-1 988	-2 969
Yhteensä	-4 222	-7 062
Palkkiotuotot netto	35 317	33 879

E5 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	2011	2010
Korkosijoitukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	4	69
Yhteensä	4	69
Johdannaissopimukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-2 750	-
Yhteensä	-2 750	-
Muut		
Myyntivoitot ja -tappiot	-2	1
Yhteensä	-2	1
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-2 748	70
Arvopaperikaupan nettotuotot	-2 748	70
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 166	1 107
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-1 582	1 177
E6 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2011	2010
Korkosijoitukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-1 201	2 528
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-561	-5 137
Yhteensä	-1 762	-2 608
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	-741	540
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-45	-
Yhteensä	-786	540
Muut		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	-3 981
Arvon alentumiset	-800	-
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	-	1 080
Yhteensä	-800	-2 901
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-1 942	-912
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-606	-5 137
Arvon alentumiset	-800	-
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	-	1 080
Yhteensä	-3 348	-4 969
E7 Suojauslaskennan nettotulos	2011	2010
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	-40	-
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	68 836	-
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	-23 473	-
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	45 363	-
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	-69 242	-

Liikkeeseen lasketut velkakirjat	22 998	-
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset netto	-46 244	-
Yhteensä	-881	-
Suojauslaskenta yhteensä	-921	-

E8 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2011	2010
Vuokratuotot	44	73
Sijoituskiinteistöjen muut kulut	-33	-71
Yhteensä	11	3

E9 Liiketoiminnan muut tuotot	2011	2010
Korvaukset vakuutusyhtiöiltä	263	0
Tuotot keskusrahallaitospalveluista	2 606	2 862
Konsernin sisäiset korvaukset	935	755
Liiketoiminnan muut tuotot	2 590	2 322
Yhteensä	6 394	5 940

E10 Henkilöstö	2011	2010
Palkat ja palkkiot	-36 186	-34 223
Siirto henkilöstörahaan	-857	-1 773
Eläkekulut	-6 908	-5 358
Muut henkilösivukulut	-1 896	-1 829
Henkilösivukulut	-8 805	-7 188
Yhteensä	-45 847	-43 185
Henkilöstön määrä 31.12.		
Kokopäiväiset	641	631
Osa-aikaiset	92	91
Määräaikaiset	123	125
Yhteensä	856	847

Eläkevastuut
Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

E11 Muut hallintokulut	2011	2010
Muut henkilöstökulut	-2 704	-2 515
Toimistokulut	-2 892	-2 064
Yhteyskulut	-2 261	-2 337
Edustus- ja markkinointikulut	-2 036	-2 237
Muut hallintokulut	-16 750	-14 860
Yhteensä	-26 643	-24 013

E12 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2011	2010
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-1 776	-1 857
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-1 529	-2 133
Yhteensä	-3 305	-3 990

E13 Liiketoiminnan muut kulut	2011	2010
Vuokratkulut	-8 877	-8 267
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-1 727	-1 566
Vakuutus- ja varmuusmenot	-2 533	-2 020
Valvonta- tarkastus- ja jäsenmaksut	-549	-524
Muut kulut	-6 006	-5 805
Yhteensä	-19 691	-18 181
E14 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2011	2010
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöltä		
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-16 554	-11 454
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	5 251	-9 665
Arvonalentumistappioiden peruutukset	2 122	11 497
Palautukset toteutuneista luottotappioista	10	11
Yhteensä	-9 172	-9 611
Korkosaamiset		
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-138	-236
Arvonalentumistappioiden peruutukset	82	15
Yhteensä	-55	-221
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	-9 227	-9 832
E15 Jaottelu liiketoiminta-alueittain	2011	2010
Tuotot liiketoiminta-alueittain		
Kiinteistötoiminta	11	3
Pankkitoiminta	168 977	184 736
Yhteensä	168 989	184 739
Liikevoitto liiketoiminta-alueittain		
Kiinteistötoiminta	11	3
Pankkitoiminta	42 878	62 318
Yhteensä	42 890	62 320
Henkilöstö toimialoittain		
Pankkitoiminta	856	847
Yhteensä	856	847

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

E16 Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	2011	2010
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat	19 967	42 169
Pankkien sijoitustodistukset	-	169 229
Muut	1 857 859	2 296 213
Yhteensä	1 877 826	2 507 611
E17 Saamiset luottolaitoksilta	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	1 303	507
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	5 335	5 621
Yhteensä	6 638	6 129
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	447 440	346 500
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	9 515	15 339
Yhteensä	456 955	361 839
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	463 593	367 968
E18 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2011	2010
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain		
Kotitaloudet	2 176 051	2 322 742
Yritykset	812 715	831 427
Asuntoyhteisöt	182 309	192 369
Julkisyhteisöt	6 003	6 703
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	45 176	55 904
Yhteensä	3 222 253	3 409 145
Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamisia.		
Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumiset		
Arvonalemmukset tilikauden alussa	56 841	50 597
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	16 554	11 454
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-5 251	9 665
Sopimuskohtaisten arvonalentumisten peruutukset	-2 122	-11 497
Toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-4 170	-3 379
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	61 853	56 841

E19 Saamistodistukset rahoitusinstrumenttiryhmittäin

	Yhteensä 2011	Joista keskus- pankkirahoi- tukseen oikeuttavia saamistodis- tuksia	Yhteensä 2010	Joista keskus- pankkirahoi- tukseen oikeuttavia saamistodis- tuksia
Myytävissä olevat saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	1 906 044	1 892 985	2 373 356	2 360 263
Muut	12 629	7 297	189 065	181 070
Yhteensä	1 918 673	1 900 282	2 562 421	2 541 333
Eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset				
Julkisesti noteeratut	20 034	-	21 459	-
Yhteensä	20 034	-	21 459	-
Saamistodistukset yhteensä	1 938 707	1 900 282	2 583 880	2 541 333

E20 Osakkeet ja osuudet

	2011	2010
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
Julkisesti noteeratut	-	2 394
Muut	1 794	1 942
Yhteensä	1 794	4 336
Osakkeet ja osuudet yhteensä	1 794	4 336
joista luottolaitoksissa	168	168
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrietyksissä		
Luottolaitokset	734	734
Muut yritykset	1 697	1 947
Yhteensä	2 431	2 681
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	61 958	40 731
Muut yritykset	5 113	9 035
Yhteensä	67 072	49 766
Osakkeet ja osuudet yhteensä	71 297	56 783

Omistukset omistusyhteys- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

E21 Johdannaiset

Kohde-etuuskien nimellisarvot ja johdannaissopimusten käyvät arvot

31.12.2011

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Korkoterminit	79 000	-	-	79 000	76	95
Koronvaihtosopimukset	1 946 100	7 451 910	2 076 290	11 474 300	282 897	227 065
Korko-optiot	751 063	2 979 825	540 000	4 270 887	53 335	33 067
Ostetut	431 063	2 027 104	270 000	2 728 167	52 590	29 620
Asetetut	320 000	952 721	270 000	1 542 721	745	3 447
Yhteensä	2 776 163	10 431 735	2 616 290	15 824 187	336 308	260 227
Korkojohdannaiset yhteensä	2 776 163	10 431 735	2 616 290	15 824 187	336 308	260 227
Valuuttaterminit	85 582	-	-	85 582	1 951	1 293
Valuuttajohdannaiset yhteensä	85 582	-	-	85 582	1 951	1 293
Osake-optiot	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Ostetut	954	52 626	-	53 580	1 312	-
Asetetut	954	52 626	-	53 580	-	1 312
Osakejohdannaiset yhteensä	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Optiosopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Ostetut	1 935	9 415	-	11 350	1 070	-
Asetetut	1 935	9 415	-	11 350	-	1 070
Muut johdannaissopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Johdannaissopimukset yhteensä	2 867 523	10 555 818	2 616 290	16 039 630	340 641	263 902

31.12.2010

Suojaavat johdannaiset	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset						
Korkoterminit	438 000	400 000	-	838 000	3 205	165
Koronvaihtosopimukset	989 400	7 138 560	2 196 540	10 324 500	161 403	154 052
Korko-optiot	1 300 430	3 900 980	480 000	5 681 410	90 514	46 592
Ostetut	760 430	2 628 716	240 000	3 629 146	88 064	42 177
Asetetut	540 000	1 272 264	240 000	2 052 264	2 450	4 415
Yhteensä	2 727 830	11 439 540	2 676 540	16 843 910	255 122	200 809
Korkojohdannaiset yhteensä	2 727 830	11 439 540	2 676 540	16 843 910	255 122	200 809
Valuuttaterminit	175 612	-	-	175 612	1 893	1 586
Valuuttajohdannaiset yhteensä	175 612	-	-	175 612	1 893	1 586
Osake-optiot	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Ostetut	5 117	40 156	8 350	53 623	3 195	1 734
Asetetut	5 117	40 156	8 350	53 623	1 734	3 195
Osakejohdannaiset yhteensä	10 234	80 312	16 700	107 246	4 929	4 929
Optiosopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Ostetut	-	2 153	-	2 153	893	-
Asetetut	-	2 153	-	2 153	-	893
Muut johdannaissopimukset	-	4 307	-	4 307	893	893
Johdannaissopimukset yhteensä	2 913 676	11 524 159	2 693 240	17 131 075	262 837	208 217

Johdannaisten käyvät arvot sisältävät kertyneet korot.

E22 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2011			
Hankintameno 1.1.	3 927	4 178	8 105
Lisäykset	439	1 096	1 534
Vähennykset	-98	-52	-151
Hankintameno 31.12.	4 267	5 222	9 488
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2 359	-2 053	-4 412
Suunnitelman mukaiset poistot	-591	-939	-1 529
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 950	-2 992	-5 941
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 317	2 230	3 547
31.12.2010			
Hankintameno 1.1.	4 991	4 109	9 100
Lisäykset	818	69	887
Vähennykset	-1 883	-	-1 883
Hankintameno 31.12.	3 927	4 178	8 105
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 797	-1 171	-2 968
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	689	-	689
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 250	-883	-2 133
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 359	-2 053	-4 412
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 568	2 125	3 693

E23 Aineelliset hyödykkeet

	2011	2010
Sijoituskiinteistöt		
Sijoituskiinteistö-osakkeet ja -osuudet		
Hankintameno 1.1.	4	4
Hankintameno 31.12.	4	4
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	4
Käypä arvo 31.12.	716	716

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2011			
Hankintameno 1.1.	5 287	2 344	7 635
Lisäykset	1 139	-	1 139
Vähennykset	-93	-25	-118
Hankintameno 31.12.	6 332	2 319	8 655
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-2 704	-1 396	-4 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 278	-498	-1 776
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 982	-1 893	-5 876
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 350	426	2 780
31.12.2010			
Hankintameno 1.1.	4 413	2 344	6 761
Lisäykset	910	-	910
Vähennykset	-36	-	-36
Hankintameno 31.12.	5 287	2 344	7 635
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 450	-797	-2 248
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	5	-	5
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 259	-598	-1 857
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 704	-1 396	-4 100
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 583	948	3 535

E24 Muut varat	2011	2010
Maksujenvälityssaamiset	141	1 349
Muut varat	6 607	118
Yhteensä	6 748	1 467

E25 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2011	2010
Korot	114 336	126 751
Muut	37 156	18 293
Yhteensä	151 492	145 044

E26 Laskennalliset verosaamiset	2011	2010
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	5 793	-
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	5 457	5 793
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	11 251	5 793

Laskennalliset verosaamiset syntyvät vain rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon.

E27 Velat luottolaitoksille	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat talletukset yhteensä	327 249	295 284
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	1 049 638	1 692 253
Yhteensä	1 376 887	1 987 538

E28 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2011	2010
Vaadittaessa maksettavat	2 386 218	2 154 120
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	1 307 342	1 250 249
Talletukset	3 693 560	3 404 369
Vaadittaessa maksettavat	225	245
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	51 447	176 721
Muut velat	51 671	176 967
Yhteensä	3 745 231	3 581 336

E29 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	430 539	432 550	450 344	451 340
Joukkovelkakirjalainat	91 360	93 046	90 616	92 320
Yhteensä	521 898	525 596	540 960	543 660

E30 Muut velat	2011	2010
Maksujenvälitysvelat	37 301	30 469
Muut	273	1 901
Yhteensä	37 574	32 370

Pankkitoiminnan muut siirtovelat ja saadut korkoennakot 2010 on muutettu vastamaan 2011 esittämistapaa.

E31 Siirtovelat ja saadut ennakot	2011	2010
Korot	81 179	83 368
Muut	21 674	26 652
Yhteensä	102 853	110 020

E32 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2011	2010
Pääomalainat	30 000	30 000
Debentuurit	196 036	190 450
Lainat ilman eräpäivää	45 000	45 000
Yhteensä	271 036	265 450
Nimellisarvo	270 974	265 397
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	165 621	156 733

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen E29) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

E33 Laskennalliset verovelat	2011	2010
Laskennalliset verovelat 1.1.	-	2 330
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-	2 393
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	8 070	-4 722
Laskennalliset verovelat 31.12.	8 070	-

E34 Oma pääoma

	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	163 000	-	-	163 000
Käyvän arvon rahasto	-16 489	24 869	18 182	-9 801
Sidottu oma pääoma	146 511	24 869	18 182	153 199
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	44 558	-	-	44 558
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	31 344			31 344
Osingonjako			20 000	-20 000
Tilikauden voitto		28 652	-	28 652
Vapaa oma pääoma	75 902	28 652	20 000	84 553
Oma pääoma yhteensä	222 413	53 521	38 182	237 752

	2011	2010
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-16 489	13 441
Käypään arvoon arvostaminen tilikauden aikana	8 695	-45 582
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-2 613	10 516
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	606	5 137
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-9 801	-16 489

Aktia Oyj omistaa kaikki 3 osaketta Aktia Pankki Oyj:stä.

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu vain myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2011	2010
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	31 344	36 132
Osingonjako	-20 000	-42 900
Tilikauden voitto	28 652	38 112
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	44 558	44 558
Yhteensä	84 553	75 902

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja.

E35 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	466 313	466 313	269 810	269 810
Saamistodistukset	1 938 707	1 937 718	2 583 880	2 582 827
Saamiset luottolaitoksilta	463 593	462 032	367 968	368 347
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 222 253	3 138 823	3 409 145	3 386 707
Osakkeet ja osuudet	1 794	1 794	4 336	4 336
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	2 431	2 431	2 681	2 681
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	67 072	67 072	49 766	49 766
Johdannaissopimukset	262 113	262 113	96 375	96 375
Yhteensä	6 424 275	6 338 295	6 783 961	6 760 850

Rahoitusvelat	2011		2010	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 376 887	1 384 632	1 987 538	1 984 391
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 745 231	3 685 704	3 581 336	3 584 518
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	521 898	522 756	540 960	539 316
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	196 550	196 550	111 166	111 166
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	271 036	272 341	265 450	268 209
Yhteensä	6 111 603	6 061 983	6 486 451	6 487 600

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleerahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

E36 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Saamiset

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	137 948	306 801	1 198 684	234 394	-	1 877 826
Saamiset luottolaitoksilta	254 874	76 238	39 667	92 814	-	463 593
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	384 195	324 164	959 213	658 948	895 732	3 222 253
Saamistodistukset	8 011	39 710	13 161	-	-	60 882
Yhteensä	785 027	746 912	2 210 726	986 156	895 732	5 624 554

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	153 136	405 471	1 607 934	341 070	-	2 507 611
Saamiset luottolaitoksilta	267 468	98 000	2 500	-	-	367 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	356 040	337 987	1 025 535	730 651	958 933	3 409 145
Saamistodistukset	23 096	864	44 461	7 848	-	76 269
Yhteensä	799 739	842 322	2 680 430	1 079 568	958 933	6 360 992

Velat

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	974 727	110 900	150 811	38 476	101 973	1 376 887
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 709 775	858 727	173 703	3 027	-	3 745 231
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	217 620	215 720	88 559	-	-	521 898
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	18 113	46 314	176 609	-	30 000	271 036
Yhteensä	3 920 234	1 231 661	589 682	41 503	131 973	5 915 053

31.12.2010	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 261 015	484 480	61 050	34 992	146 000	1 987 538
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 624 696	770 703	182 006	3 931	-	3 581 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	343 272	115 660	61 029	21 000	-	540 960
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 189	44 470	173 791	-	30 000	265 450
Yhteensä	4 246 172	1 415 313	477 876	59 923	176 000	6 375 285

E37 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

31.12.2011

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamistodistukset	1 938 707	-	1 938 707
Saamiset luottolaitoksilta	460 280	3 314	463 593
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 222 253	-	3 222 253
Osakkeet ja osuudet	71 297	-	71 297
Johdannaissopimukset	262 113	-	262 113
Muut varat	641 424	705	642 130
Yhteensä	6 596 074	4 019	6 600 093

31.12.2010

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamistodistukset	2 583 880	-	2 583 880
Saamiset luottolaitoksilta	364 469	3 498	367 968
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 409 145	-	3 409 145
Osakkeet ja osuudet	56 783	-	56 783
Johdannaissopimukset	96 375	-	96 375
Muut varat	428 454	889	429 343
Yhteensä	6 939 106	4 387	6 943 494

31.12.2011

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 376 715	173	1 376 887
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 724 806	20 426	3 745 231
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	521 898	-	521 898
Johdannaissopimukset	196 550	-	196 550
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	271 036	-	271 036
Muut velat	148 497	-	148 497
Yhteensä	6 239 502	20 598	6 260 101

31.12.2010

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 986 648	890	1 987 538
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 564 552	16 784	3 581 336
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	540 960	-	540 960
Johdannaissopimukset	111 166	-	111 166
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	265 450	-	265 450
Muut velat	142 390	-	142 390
Yhteensä	6 611 167	17 674	6 628 841

E38 Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2011	2010
Varat		
Kiinteistötoiminta	4	4
Pankkitoiminta	6 600 089	6 943 490
Yhteensä	6 600 093	6 943 494
Velat		
Pankkitoiminta	6 260 101	6 628 841
Yhteensä	6 260 101	6 628 841

E39 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla

	2011	2010
Saamiset luottolaitoksilta	-	6 596
Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöissä ja omistusyhteisyriyksissä	-	4 355
Yhteensä	-	10 951

E40 Vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	313 450	299 027
Takaisinosostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	68 324	69 284
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	44 800	45 498
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	14 515	14 515
Yhteensä		441 089	428 324

Omasta velasta 31.12.2010	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	287 700	271 040
Takaisinosostosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	782 604	782 604
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	47 440	47 440
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	21 339	21 339
Yhteensä		1 139 083	1 122 423

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	230 498	230 498
Takaisinosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	58 326	58 326
Yhteensä		288 824	288 824

Omasta velasta 31.12.2010	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	149 377	149 377
Takaisinosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	10 000	10 000
Yhteensä		159 377	159 377

E41 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2011	2010
Takaukset	42 229	48 415
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 348	5 547
Käyttämättömät luottojärjestelyt	492 441	669 757
Yhteensä	538 018	723 719

E42 Vuokravastuut	2011	2010
Alle 1 vuosi	7 727	7 736
1–5 vuotta	30 010	24 750
Yli 5 vuotta	3 804	13 692
Yhteensä	41 542	46 178

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkityksellisimmät vuokrasopimukset on huomioitu.

E43 Omistukset muissa yrityksissä**Tytäryritykset**

	2011	2011	2010	2010
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	49,9	52 656	49,9	39 134
Aktia Kortti Oy, Helsinki	100,0	799	100,0	799
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100,0	8 503	100,0	798
Aktia Invest Oy, Helsinki	70,0	1 138	70,0	1 138
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100,0	2 507	100,0	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy Ab, Helsinki	86,0	1 468	93,0	1 034
Yhteensä		67 072		45 411

Osakkuusyhtiöt

	2011	2011	2010	2010
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	22,6	1 697	24,0	1 697
Pääomasijoitusyhtiö				
Unicus Oy, Helsinki	-	-	37,5	250
Muut				
ACH Finland Oyj	24,5	734	24,5	734
Yhteensä		2 431		2 681

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritetut rahoituskulut

	2011	2010
Korkotuotot	10 698	7 283
Osinkotuotot	10 354	1 679
Korkokulut	-400	-214
Rahoitustuotot, netto	20 652	8 748

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille

	2011	2010
Saamiset luottolaitoksilta	374 814	322 000
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	97 806	98 668
Saamistodistukset	64 951	50 906
Osakkeet ja osuudet konserni- ja omistusyhteisyrityksissä	-	4 355
Muut varat	19 916	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-	17 734
Saamiset yhteensä	557 488	493 662
Velat luottolaitoksille	3 102	9 139
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	13 680	8 756
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 300	4 292
Muut velat	2 812	2 799
Siirtovelat ja saadut ennakot	28 405	25 616
Velat yhteensä	49 298	50 603

E44 Hallinnoitavat asiakasvarat

Emoyhtiö, Aktia Pankki Oyj, tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottoina toisille asiakkaille.

	2011	2010
Hallinnoitavat asiakasvarat		
Asiakaspääomatileillä olevat varat	1 059	-
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	62 176	8 873
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	1 115 372	1 291 920
Varainhoidon varat yhteensä	1 178 607	1 300 793

E45 Emoyhtiön vakavaraisuus

Yhteenveto	12/2011	12/2010
Ensisijaiset omat varat	331 241	313 467
Toissijaiset omat varat	175 950	185 245
Omat varat	507 191	498 711
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	1 944 568	2 140 989
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	330 715	312 480
Riskipainotetut erät yhteensä	2 275 283	2 453 469
Vakavaraisuusaste, %	22,3	20,3
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	14,6	12,8
Minimipääomavaade	182 023	196 277
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	325 168	302 434

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttapositioiden yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

Omat varat	12/2011	12/2010
Osakepääoma	163 000	163 000
Muut rahastot	44 558	44 558
Luottotappiovaraus (verojen jälkeen)	77 191	68 258
Edellisten tilikausien voitto	11 344	-6 768
Tilikauden tulos	28 652	38 112
./ osinkovaraus	-19 956	-20 000
Pääomalaina	30 000	30 000
Yhteensä	334 788	317 159
./ aineettomat hyödykkeet	-3 547	-3 693
Ensisijaiset omat varat	331 241	313 467
Käyvän arvon rahasto	-34 671	-16 489
Muut toissijaiset omat varat	45 000	45 000
Vastuudebentuurit	165 621	156 733
Toissijaiset omat varat	175 950	185 245
Omat varat yhteensä	507 191	498 711

Riskipainotetut sitoumukset, luotto- ja vastapuoliriskit

Riskipaino	Kokonaisvastuut 12/2011			Riskipainotetut sitoumukset	
	Taseen varat	Taseen ulkopuoliset sitoumukset	Yhteensä	12/2011	12/2010
0 %	1 626 015	137 478	1 763 493	-	-
10 %	1 050 520	-	1 050 520	105 052	121 165
20 %	657 506	186 658	844 164	139 376	225 236
35 %	1 858 682	39 309	1 897 990	656 837	705 173
50 %	674	-	674	337	-
75 %	522 460	88 660	611 120	411 198	440 618
100 %	532 393	85 116	617 509	569 292	597 681
150 %	19 107	798	19 905	29 259	17 198
Yhteensä	6 267 358	538 018	6 805 376	1 911 350	2 107 071
Johdannaiset *)	376 811	-	376 811	33 218	33 918
Yhteensä	6 644 169	538 018	7 182 187	1 944 568	2 140 989

*) koskee johdannaisoppimusten luottovasta-arvoa

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service tai Standard & Poor's -luottoluokituslaitosten luokituk-
sia saamiin valtiolta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, yritysiltä sekä katettuihin joukkolainoihin. Pankkien ja kiinteistövakuudel-
listen joukkovelkakirjalainojen riskipaino määräytyy sijaintivaltion luottoluokan mukaan.

Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

	2011	2010	2009	12/2011	12/2010
Bruttotuotot	161 419	181 345	186 380		
- 3 vuoden keskiarvo	176 381				
Operatiivisen riskin pääomavaade, 15 %				26 457	24 998
Riskipainotettu määrä, Basel 2				330 715	312 480

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki ja Aktian kotisivuilta www.aktia.fi.

Helsingissä 28. helmikuuta 2012
Aktia Pankki Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
Puheenjohtaja

Nina Wilkman
Varapuheenjohtaja

Jannica Fagerholm

Hans Frantz

Kjell Hedman

Nils Lampi

Catharina
von Stackelberg-Hammarén

Kjell Sundström

Jussi Laitinen
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 7. maaliskuuta 2012

KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Käännös

Aktia Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aktia Pankki Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arviointi. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa

pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

In our opinion, the consolidated financial statements give a true and fair view of the financial position, financial performance, and cash flows of the group in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the EU.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 7. maaliskuuta 2012
KPMG OY AB

Jari Härmälä
KHT

Aktia Pankki Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Pankki Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 28.2.2012. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan järjestelmien tärkeimmät piirteet Aktia Oyj -konsernissa

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointirutiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyttä pistokokein. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimitetty segmentticontrolerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpito palveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpito palvelut käsittävät myös arvopaperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistustressi kaikkein merkittävimmissä palveluntarjoajayhtiössä, ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista, ei osallistu suoraan liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyysillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektin sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosisikatsausten ja vuosikertomuksen muodossa. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosisikatsaukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositivien mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyysojen validointi, pääoman allokointi sekä riskinhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsitellä kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.

Tuotanto: Aktia
Ulkoasu: Zeeland
Taitto: ADD - graafinen toimisto
Kuvat: Rami Salle

Aktia

Yhteystiedot

Aktia Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh 010 247 5000

Fax 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.fi

Yhteys : aktia@aktia.fi

Sähkö-posti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 2181702-8

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH